

CÙNG RỬA MUSSOLINI

ANNAM bão NHẬT-BẢN — Quý quốc phải trả lại Quảng-dông
cho tộ bang vì lưỡng Quảng trước kia là đất dai của tộ bang.

Các thứ thuốc LE HUY PHACH đã được khắp mọi nơi công nhận là hay hơn cả !

VẠN NĂNG LINH BỒ số 90, giá 1\$00 — Một thứ thuốc bồ dùng chung cho các cụ già, người nhón, trẻ con, đàn ông, đàn bà. Các cụ già dùng thuốc này, khỏi bệnh mờ mắt, hay thở, tức ngực... ăn ngon, ngủ yên, tăng thêm tuổi thọ. Đàn ông dùng thuốc này, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn. Trẻ con dùng thuốc này, mau nhón. Không có bệnh dùng thuốc này, lên cân.

Những người làm việc bằng chân tay, hoặc làm tri thái quá sinh ra băn khoăn chân nắn, những người lao tâm, lao phế, những người đau ốm mới khỏi... dùng thuốc này, sức khỏe thấy ngay, chắc như vậy.

BIỀU KINH CHỦNG NGỌC số 80 giá 1\$50 — Các bà kinh nguyệt bắt điệu, tháng lên tháng xuống, hoặc 2, 3 tháng mới thấy 1 lần, hay thấy 2, 3 lần trong một tháng, sắc huyết tím đen, nhợt... Trong người vắng dầu, hoa mắt, đau lưng, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc này, kinh nguyệt đều hòa, khỏi hết các bệnh, lại mau co thai nghén.

BIỀU KINH BỒ HUYẾT số 21 giá 1\$00 — Các cô có bệnh bắt điệu kinh, bệnh chướng cũng như đã nói trên, dùng thuốc này, kinh hành đúng hẹn, huyết ít hơn lên, người khỏe mạnh, da dẻ hồng hào, tăng thêm vẻ đẹp!

LƯƠNG NGHI BỒ THẬN số 20 giá 1\$00 — Đàn ông thận hư, bài thận, tiêu tiện vàng, khí trong khi đục, tinh khí loãng, hoặc di tinh, mộng tinh, hoạt tinh, liệt dương... Trong người mỏi mệt, vắng dầu, rụng tóc... dùng « Lương nghị bồ thận » của Lê-huy-Phách các bệnh khỏi hết, lột cho đường sinh dục

về sau. Kẽ có hàng trăm nghìn thứ thuốc « bồ thán », nhưng ai cũng công nhận thuốc Lê-huy-Phách hay nhất. Vì thuốc này bảo chế rất công phu, có vị phải tầm phơi hàng tháng để lấy hương khí, có vị chôn xuống đất đúng 100 ngày để lấy thô khí, và đặc nhất là vị « Hải Cầu Thận », nên chữa các bệnh hiệu nghiệm vô cùng.

THUỐC LẬU : mới mắc, ra mủ, buốt lúc.., dùng « thuốc năm 1935 » số 70 khỏi buốt lúc, hết mủ. Bệnh lâu mới mắc dùng thuốc này hay nhất (giá 0p60). Kinh niên : hàng ngày ra ít mủ, sáng ra nắn vuốt ra ít mủ, hoặc phải đi phải lại nhiều lần chưa khỏi khỏi hẳn... dùng « Lậu Mủ » số 10 kèm với « tuyệt trùng » số 12 nhất định khỏi bệnh Lậu kinh niên. Đã trăm, van người đã chưa chạy đủ các thứ thuốc mà bệnh vẫn không khỏi, dùng « Lậu Mủ » số 10 (0p50) và « tuyệt trùng » số 12 (0p60) của Lê-huy-Phách, bệnh khỏi tuyệt nọc. Cái hay của 2 thứ thuốc này, không thể nào tả hết được!

GIANG MAI — Nặng, nhẹ, mới, lâu, lở loét quay dầu, mọc mào gà, hoa khế, đau xương, đau tuỷ, phá lở khắp người... dùng « thuốc giang mai » số 18 của Lê-huy-Phách khỏi bệnh giang mai, giá 2p00.

LỌC MÁU TRÙ TRÙNG — Lậu, giang mai chưa tuyệt nọc : tiêu tiện trong đục bắt thường, ướt đồ quay dầu, giật thịt, ngừa ngứa khập người, rụng tóc, mờ mắt, ủ tai... dùng « tuyệt trùng » số 12 (0p60) của Lê-huy-Phách lọc máu trừ trùng các bệnh phong tinh, khỏi hết các bệnh trên, bệnh không bao giờ trở lại nữa. Người yếu sức cần phải dùng kèm « Bồ ngũ tang » số 22 giá 1p.00.

Nhà thuốc LE HUY PHACH

N. 19, Phố Gia-Long — Hanoi

Xem mạch, cho đơn, bán bào chế, bán cao dan hoàn tán, chữa bệnh người nhón trẻ con. Bất cứ bệnh tật gì, khó khăn nguy hiểm đến đâu, dùng thuốc Lê-huy-Phach đều mau khỏi cả.

Sáng xem mạch từ 7 giờ đến 10 giờ rưỡi. Mỗi lần xem mạch 1\$00. Có đại lý khắp mọi nơi trong xứ Đông-duong.

LO XA

Vóc mai em dâ gầy mòn,
Ngày xuân em phỏng được còn bao lâu.
Có thân thân phải lo âu,
CỨU LONG rày uống bắt đầu thử xem,
Xa gần ai cũng khuyên em.

Thuốc đại bồ CỨU LONG HOÀN có bán tại VẠN-HÓA Số 8 Hàng Ngang Hanoi. Các tỉnh đều có đại lý.

Thuốc bồ hạch

Van - Bảo

của giáo - sư TRẦN-PHÚC-SINH, trường Y-học Nam-kinh

Chuyên trị : Các nội hạch làm việc không điều, nên thận-kinh hệ mao diệu-hoa, con người không thể tự-chủ những ý muốn, từ sanh ra đồi lánh.

Trị các chứng suy-nhược về linh-dục của đàn ông và đàn bà. Suy-nhược về sự phát dục, sự bão-tinh. Trị sự lanh-dan về phòng-dục của đàn bà. Đem lại cái « cực-diễn khoái-lạc » cho những người trong tuổi, bởi những nội-hạch của họ bị thiếu chất « DƯƠNG - HUYẾT - TINH »

Trị các chứng đau mỏi xác thịt, đau lưng ủ tai, bái oải gân cốt, vì phòng sự vô chừng, hoặc vì thuở nhỏ chơi bời vô độ.

Thuốc VAN - BẢO là sự tổng hợp các tinh-chất quý của động-vật, đem bồi bổ những nội-hạch cho nhân loại. Tinh chất « Dương-huyết-tinh » cho óc, cho thận, trung-dai của đàn ông và buồng trứng của đàn bà.

Thuốc VAN-BẢO làm cho đàn ông lớn tuổi lấy lại cái sức mạnh như hồi niên thiếu, làm cho đàn bà lớn tuổi có lại cái sắc đẹp, da hết nhăn, thịt săn, vú nở v. v...

Thuốc VAN-BẢO có đủ tinh chất khêu động, làm sống dậy những tế-bào tã ủ-rũ khô héo của những người già héo, rồi làm cho tươi trẻ lên. Nhơn đó con người đang phiền muộn, chán ngán, cảm thấy sống lại cảnh đời vui vẻ, ăn-đi mặn nồng, sảng láng việc, thích phấn đấu.

Khi mua nên nói rõ thứ đàn ông hay đàn bà.

1 hộp dùng 10 ngày 4p.00 1 hiệp lá 4 hộp 15p.00
(Gói lanh hóa giao ngán)

Tổng phát hành phía Bắc : **VAN HOA**

8 Hàng Ngang HANOI

Tổng phát hành miền Nam : **VÔ - ĐỊNH - DÂN**

323 Marins Cholon, và các phân cược

Hai nơi trên đây có trữ 3 thứ thuốc có danh của Phúc-Hưng
Quán là thuốc Ho, Biếu-kinh và Cố-tinh, mỗi hộp 1p.00

Xin nhắc dề các bạn hội viên nhớ đến dự

ĐẠI HỘI ĐỒNG của ĐOÀN ÁNH SÁNG

TẠI RẠP OLYMPIA
đúng 8 giờ sáng chủ nhật 18 Décembre 1938

NHÂN DỊP NÀY, SẼ CHIẾU MỘT PHIM LỚN RẤT ĐẶC SẮC

MADEMOISELLE MOZART

có DANIELLE DARRIEUX đóng vai chính

DÀNH RIÊNG CHO HỘI VIÊN XEM KHÔNG PHẢI TRÀ TIỀN

Mua vui và làm phận sự! Các hội viên Ánh Sáng sẽ chẳng bỏ lỡ dịp này.

VĂN ĐỀ CẦN LAO

Nghiệp đoàn

NGÀY XƯA, trước khi chế độ tư bản dẹp dù chế độ phong kiến, thợ thuyền còn có thể tự hợp nhau lại thành phường để bênh vực quyền lợi của mình. Kìa đến chế độ phong kiến mất, đâu đâu cũng lấy chủ nghĩa tự do làm căn bản, trong đó có cả sự tự do làm nhân công nữa.

Nhưng không bao lâu người ta nhận thấy rằng sự tự do ấy bị sai lạc đi. Người chủ vẫn tự do lâm, tự do quá. Nhưng thợ thuyền thì không còn gì là tự do nữa. Họ, về nguyên tắc, vẫn có quyền muốn làm thi làm, không làm thi thôi. Nhưng về thực tế, cái quyền ấy tuyệt nhiên không có. Là vì họ sống từng ngày, từng bữa, không thể ngồi mà đợi một giá cao được. Có một chỗ làm, mà hàng mười người, hai mươi người đến xin thì lẽ tự nhiên là ông chủ có quyền bắt khoan, bắt nhật. Ông Louis Blanc nói về sự tự do ấy, có dẫn một thí dụ thiết thực rằng: Ba người thợ đến xin làm. Người thứ nhất nói: tôi xin 3 quan tiền công. Vì tôi có vợ và có con. Người thứ hai: tôi xin 2 quan. Vì tôi chỉ có vợ — Người thứ ba: tôi chỉ xin 1 quan ruồi. Tôi không có vợ con gì cả. Ấy thế là người thứ ba có việc làm.

Đó là kết quả của chế độ tự do. Từ do bóc lột thợ thuyền. Tình cảnh của thợ ở dưới chế độ ấy thật là khốn sör. Ở bên Pháp cũng như ở bên Anh, bên Đức, cách đây vào khoảng một trăm năm, thợ thuyền vì không có đoàn kết — mà cũng không được phép đoàn kết — nên phải làm 15 giờ cực nhọc, ăn tiền công rất ít — 1 hay 2 quan — ở những nhà hang tối hôi hám bẩn thiu, và mỗi tháng chỉ được ăn thịt hai lần, ngay sau ngày trả lương.

Nhưng dần dần, thợ thuyền đòi được quyền đoàn kết. Ở Pháp, một đạo luật ngày 21-1-1884 của Waldeck Rousseau cho thợ quyền tự do lập nghiệp đoàn. Quyền ấy ở bên Anh đã có từ năm 1869.

Với nghiệp đoàn, sự bất bình đẳng giữa chủ

và thợ đỡ đi được ít nhiều. Thợ không phải bị bó buộc nhầm mắt nhận liều nữa; có thể nhờ tiền quỹ của nghiệp đoàn mà đợi được chủ nhân cho làm theo một giá phải chăng. Hơn nữa, nghiệp đoàn làm cho thợ thuyền trong một nghề mặt thiết đoàn kết lại với nhau, khiến cho chủ không thể thương lượng riêng với từng người, mà phải thương lượng với hết thảy. Hợp đồng làm công riêng từng người sẽ mất và bị hợp đồng chung thay vào; vì thế, chủ khó bắt chết hơn.

Buổi ban đầu, mục đích của nghiệp đoàn là giữ vững hay là làm tăng lương của thợ thuyền, để điều chỉnh với chủ về tiền công, về việc vệ sinh, về tất cả phương diện để làm cho thợ được ở trong một tinh cảnh đáng sống hơn. Sau dần, nghiệp đoàn lại thấy mình có nhiều chức trách khác nữa: nào là một cơ quan để giáo dục thợ thuyền, nào là một cơ quan để tìm chỗ làm thợ, nào là tìm cách bảo hiêm cho thợ. Ích lợi của nghiệp đoàn không còn ai cãi được nữa. Thậm chí nhiều nhà xã hội lại coi nghiệp đoàn như một phương pháp để giải quyết các vấn đề xã hội: bây giờ, nghiệp đoàn là cơ quan để chống lại với phái tư bản, nhưng rồi sau, đến lúc chế độ tư bản đã tàn, nghiệp đoàn sẽ là nền tảng của xã hội mới.

Ở Pháp, nghiệp đoàn có thể thành lập để bênh vực quyền lợi về nghề nghiệp của thợ mà thôi. Người cùng một nghề có thể lập thành nghiệp đoàn, và từ mười sáu tuổi trở lên đã có thể là hội viên được. Lập nghiệp đoàn không phải xin phép Chính phủ, thợ chỉ có việc đem đến nhà Đốc-lý một bản điều lệ là đủ. Những thợ đã thôi làm cũng vẫn có quyền ở trong đoàn, miễn là đã làm nhân công về nghề ấy trong hạn một năm. Nghiệp đoàn có quyền mua đất, làm nhà không phải xin phép, có quyền kiện cáo như một người thường, có thể làm nhà cho thợ thuê bằng một giá rẻ, lập những cơ quan tìm chỗ làm, mở thư viện, lập hợp tác xã hay hội tương tế, ký hợp đồng

chung với chủ, mua các đồ dùng cho thợ, đặt dấu hiệu riêng cho các đồ xuất sản của thợ. Nghiệp đoàn lại có thể đoàn kết nhau lại thành liên đoàn, tông liên đoàn lao động Pháp vi thể đã thành lập.

Tông liên đoàn lao động mục đích là liên lạc đoàn kết hết thảy cả thợ thuyền trong nước, và đứng ở trên hết các nghiệp đoàn, có thể trống rõ và bênh vực quyền lợi chung cho cả giai cấp lao động, để đưa giai cấp ấy đến sự thoát ly chế độ nhân công và chế độ tài chủ. Tông liên đoàn đứng bắn ra ngoài vòng đảng phái chính-trị, nhưng không phải là không nhận chân sự giai cấp tranh đấu và theo đuổi cái mục đích đưa thợ thuyền đến sự đặc thắng.

Ở đây, ta nhận thấy một điều rất khó phân biệt. Sự hành động của một tông liên đoàn biết thế nào là chỉ riêng liên lạc với quyền lợi về nghề nghiệp, về kinh tế? Ảnh hưởng của thái độ chính trị của một nhóm người đến các vấn đề kinh tế là một điều ai cũng rõ. Vì thế cho nên ngay những nghiệp đoàn xưa kia săn sóc riêng đến sự tăng tiền công và việc giảm giờ làm, bây giờ cũng đi đôi với đảng lao động Anh, là một đảng chính trị.

Một điều khó giải nữa, là những người làm cho nhà nước có được phép lập nghiệp đoàn hay không. Với những người làm thợ cho nhà nước như thợ thuyền sở xe lửa, thì không có lý gì không cho họ vào hàng lao động và chối không cho họ quyền lập nghiệp đoàn được. Đối với các viên chức các công sở, thì vấn đề ấy khó giải quyết hơn. Theo một số xiển, các viên chức cũng chỉ như các người làm công khác, nghĩa là có thể liệt vào giai cấp lao động, có người lập nghiệp đoàn, nhưng có nhiều người cãi lại rằng các viên chức nhà nước không có thể dem quyền lợi về nghề nghiệp mà chống lại với nhà nước được, vì chính những quyền lợi ấy phải đặt sau quyền lợi tối cao của tất cả mọi người, quyền lợi chung của cả nước.

Hoàng Đạo

Câu chuyện hàng tuần...

CÁI kết quả vụ báu cùi hội viên thành phố vừa rồi có rất nhiều ý nghĩa.

Trước hết điều mà ai ai cũng nhận thấy ngay : Dân Hà thành hiện thanh liêm hơn dân các nơi ; không thè bô tiễn, đem ô tô ra mua lá phiếu của họ được nữa. Mà ở thời buổi này « thanh liêm » rất hiếm, và ở nước ta nó quý giá hơn kim cương.

Điều nhận xét thứ hai : Dân Hà thành đã báu lại cả năm hội viên từ chức. Nếu ông Nguyễn Thiều còn sống thi chắc thế nào cũng tráng cử đỗ.

Chúng ta đã tố cho những người ta ứng cử biết rằng bao giờ chúng ta cũng ủng hộ những người bênh vực quyền lợi chúng.

Điều nhận xét thứ ba ấy lại đem đến cho tôi một tư tưởng hơi buồn, một tư tưởng đã làm tài bản khoán trong bao lâu nay.

Là ở những nước tự do, tự trị thì một dự định hay quyết định của chính phủ chỉ có liên can đến toàn dân, nên bao giờ hay thi cũng được dân ủng hộ. Nếu hay vừa thôi thì dân sẽ chia ra hai phe, một phe ủng hộ, một phe phản đối.

Ở thuộc địa thì khác hẳn. Chỉ có một phe dân và một phe chính phủ, nói chật chẽ hơn nữa, một phe An-nam, bọn dân thuộc và một phe Pháp, bọn cai trị Thành thử những ông ra thay mặt người Pháp để hành việc họ cũng có thể chỉ là chính phủ, và về phe cai trị. Bằng lẽ phải chỉ có một thứ hội viên để làm việc cho dân thi trái lại người ta thấy hai phe hội viên Pháp, Nam song kinh nhau vì quyền lợi.

Hợp tác sao được, một khi mà quyền lợi hai phe đi ngược nhau ?

Vì thế ở các nước tự do, những điều phản đối chính phủ của một số người thay mặt dân có khi được dân cho là hợp lý và hết sức ủng hộ, cũng có khi bị dân cho là tai hại, và sẽ về phe với chính phủ mà đương đầu với những lời phản đối kia.

Ở nước ta, không. Hay ít khi kia, để khỏi phải nói không bao giờ. Xin chỉ kè mòi : Hà-nội cho được để hiều và đỡ đau lòng Chưa một lần nào những đề nghị, những dự định quyết định của thành phố đã bị các ông hội viên Annam công kích phản đối mà còn được một người dân Hà thành Annam bênh vực !

Và ông hội viên nào được dân yêu cũng là một người can đảm quá quyết chống lại đến cùng những sự bất công, hay cho là bất công cũng thế.

Vì thế mà năm ông hội viên từ chức đều được dân Hà thành báu lại.

Giỏi ? Chưa chắc !

Bướng ? Dân Hà thành cho là thế. Bướng, dù bướng ngầm, đó là một tính nết của dân thuộc địa, dân hết các thuộc địa thiếu tự do. Gặp được những dịp có thể bướng một cách hợp pháp, thi không bao giờ họ bỏ qua.

Mà một trong những dịp ấy là vụ báu cử này, đè báu những người đã phản đối và đã từ chức.

Bảng Xã hội không biết có thạo khoa tâm lý hay không, nhưng đã biết lợi dụng nhược điểm ấy của dân Hà thành : « Ứng cử với một lời hứa hẹn từ chức ». Thế thì làm gì mà người ta chẳng báu ra. Và người ta đã báu rồi đó.

Nói rộng ra thế thôi, chứ những người trung cử trong sô Xã hội đều đích đáng cả. Đầu tó dân Hà thành chúng ta biết người biết của lầm. Biết người là người và của chỉ là của.

Bầu xong các ông, chúng tôi chờ các ông làm việc.

Bè xem các ông có tài cán gì nữa không, hay chỉ có mỗi một cái tài từ chức, một cái tài rất lòi nhưng chưa đủ.

Khái Hưng

CÙNG CÁC ĐẠI LÝ

Chúng tôi sắp cho bán sách *THO THƠ* của Xuân Diệu. Loại sách để bán cũng in rất đẹp ; giấy thượng hạng, in hai màu, bìa qui : một công trình mỹ thuật. Vì phí tồn rất nặng, nên phải đề giá mỗi quyển là 1\$00. Vậy đại lý nào muốn lấy bao nhiêu sách để bán vào dịp Nouvel An và dịp Tết, xin cho biết ngay, trước ngày 23 Décembre 1938, để chúng tôi định liệu cho đủ số, vì sách in rất ít. Mua sách xin đặt tiền trước.

Nhà xuất bản Đời Nay

SÔ MÙA XUÂN 1939

Mười cuộc thi

(Đáng giá hơn hai trăm bạc)

- Thi truyện ngắn. — Giải nhất 12p.00 — Giải nhì hai năm báo.
- Thi truyện vui. — Giải nhất 7p.00 — Giải nhì một năm báo và các sách đáng giá 3p.00. Giải ba, tư, năm một năm báo.
- Thi văn vui. — Giải nhất 8p.00 — Giải nhì các thứ sách của *Đời-Nay* đáng giá 3p.00 và một năm báo. Giải ba một năm báo.
- Thi câu đố. — Giải nhất một năm báo và các thứ sách đáng giá 3p.00 — Giải nhì, ba một năm báo.
- Thi thơ khôi hài. — Giải nhất 7p.00 — Giải nhì, ba, tư một năm báo.
- Thi tranh khôi hài. — Giải nhất 7p.00 — Giải nhì một năm báo và sách đáng giá 2p.00 — Giải ba, tư, năm, sáu một năm báo.
- Thi vui cười. — Giải nhất 7p.00 — Giải nhì một năm báo và sách đáng giá 2p.00 — Giải ba, tư, năm, sáu một năm báo.
- Thi thơ. — Giải nhất 7p.00 — Giải nhì hai năm báo — Giải ba một năm báo.
- Thi những trò chơi giải trí. — Các thứ bài toán, tướng số khôi hài, những cách đánh bài vui, những câu đố, những cuộc chơi vui trong nhà, v.v. bắt cứ những trò chơi giải trí gì hay và mới. Giải nhất 10p.00 — Giải nhì 5p.00 — Các giải khác một năm báo.
- Thi bài trích dịch. — (Ở các báo hoàn cầu, bắt cứ về mặt gì). — Giải nhất 7p.00 — Giải nhì một năm báo và sách đáng giá 3p.00 — Giải ba, tư, năm một năm báo.

Năm nay bản báo đặc biệt mở thêm một cuộc thi *Truyện cổ tích*. Những truyện đó có tính cách nên thơ, giản dị như các truyện thần tiên, truyện truyền thuyết ngày xưa, tâp phỏng phiếm những tình cảnh huyền hoặc hay ngày thơ về người đời về ma quỷ, thần tiên, loài vật hay cây cỏ. Nhưng những truyện đó các bạn phải nghĩ ra, không nên theo truyện cổ tích đã có sẵn hoặc phỏng dịch của ngoại-quốc. — Truyện hay nhất, kề khéo nhất sẽ được tặng 15p.00. — Giải nhì 8p.00. — Giải ba, tư một năm báo.

Lời dặn. — Các bài thi xin gửi cho ông chủ bút Ngày Nay, và nhớ biến trên phong bì :

SỐ MÙA XUÂN NGÀY NAY

Nếu dự nhiều cuộc thi, viết riêng mỗi thứ vào một tập riêng. Trên mỗi tờ giấy lại có chia tách cho khôi lanh.

Những bài dự thi phải có liên lạc đến Tết hay Mùa-Xuân.

Hạn gửi bài đến 14 Janvier là hết.

Việc tuần lè

Tình hình Âu-châu. — Nội các Daladier đã thắng ở Hạ-nghị-viện : 315

phiếu tán thành, 241 phiếu phản đối và 53 phiếu trắng. Tất cả các ông nghị

đảng Xã-hội và đảng Cộng-sản phản đối Nội-các. Đảng Xã-hội Cộng-hòa Hyp-nat

có 5 ông, đảng Xã-hội và đảng Cấp Tiến

3 ông và Tả đảng Độc-lập 4 ông phản đối.

Trước khi nghị viện bỏ phiếu, ông

Leon Blum đứng lên phản đối kịch liệt

Chính-phủ đã phạm vào điều luật 40 giờ

và đàn áp thị thuyền quá tàn nhẫn, song

phái hữu luôn luôn ngắt cầu không cho

ông nói, nên nhiều đảng viên đảng Xã-hội nỗi giận định xông sang đánh. Xuýt nữa đã xảy ra cuộc ẩu đả lớn nếu không có người ngăn cản.

Pháp và Đức đã ký một bản tuyên cáo chung trong ba khoản :

— 1) Pháp Đức hết sức kết chặt tình

kinh bang để giữ nền hòa bình Âu-châu.

2) Các hai nước không có vấn đề

đất đai gì phải giải quyết và biên giới của

hai nước ngày nay là nhất định;

3) Hai nước sẽ luôn luôn trực tiếp

để giải quyết các vấn đề có liên can đến

hai nước.

Tình bang giao Pháp Ý ngày một

gây go. Khắp nước Ý các thành niên học

sinh nhóm những cuộc biểu tình để đòi

đảo Corse, xứ Tunisie và cửa bắc Djibouti

của Pháp. Thanh-niên học sinh Pháp ở

Paris và nhiều nơi đã biểu tình để phản

đối thái độ khiêu khích của Ý.

Tin sau cùng. — Một tờ báo Ý lại

đòi thêm cả xứ Somalie Pháp & Đông

phi nữa.

Docteur ĐĂNG VŨ HÀ

Ancien Interne de l'Hôpital Saint Lazare de Paris
Spécialiste des maladies vénériennes & cutanées

CHUYÊN MÔN VỀ :

Bệnh hoa liễu — Bệnh da bà

Sửa trị sắc đẹp

Khám bệnh

Sáng 9 giờ đến 12 giờ
Chiều 3 - 7
Chủ nhật mở cửa buổi sáng

Chỗ ở và phòng khám bệnh

16 & 18 Rue Richaud — Hanoi
(đã phổ Hội-võ)
Tél. 242

Trung-Nhật chiến tranh — Tàu

đã bay động 60 vận quân để phản công

Quảng-châu. Quán Táo có phản

thổ, đã lấy lại được Huế-dương (phía đông

Quảng-châu) và hàng nghìn trận nhỏ ở

Chiết-giang, An-huy và Giang-tô. Dân

(Xem tiếp trang 21)

BA CỌC, BA ĐỒNG

GẦN ĐÂY, các ông hội viên annam của hội đồng quản hạt trong Nam đã họp nhau lại xét về vấn đề lương mơi của các viên chức annam và đã đồng lòng gửi một bức điện tín lên ông toàn quyền xin hoãn việc thi hành những điều lệ mới về lương bổng và xin xét lại theo những điều thỉnh cầu của các hội Ái hữu viên chức annam. Là vì nếu cứ để vậy mà thi hành, thì chỉ có những người nào vào làm sau năm 1932 là được lợi chút đỉnh, còn thì đều bị thiệt thòi cả.

Nhưng ông Bùi quang Chiêu ném hòn bắc đì, đã được hòn chỉ ném lại. Ông toàn quyền gửi điện tín trả lời ông cụ họ Bùi rằng những nghị định ngày 10 tháng 11 đã làm lợi cho viên chức annam hơn là những điều thỉnh cầu của Hội đồng tư vấn họp năm ngoái. Vả lại, những nghị định ấy chỉ theo những phương châm của Bộ thuộc địa và theo ý kiến của Ủy ban Trung ương ở Paris họp ngày 13 tháng 7 năm ngoái mà trong đó lại có ông cụ Bùi. Việc sửa đổi lư ơng lậu đã làm ch công quy chịu thêm 2 triệu 200 ngàn bạc, tình thế tài chính không sao khiếu lanh hơn được nữa.

Trong bức điện tin ấy, có hai điều đáng để ý:

Một là cái hội đồng tư vấn nào đó về lương lậu annam đã không làm đủ bồn phận. Cả đến ông Bùi quang Chiêu nữa, đại diện cho viên chức annam ở Paris, cũng đã không làm đủ bồn phận.

Hai là việc sửa đổi lương cũ lương mới đã làm cho các công quỹ Đông-dương chịu thêm 2 triệu 200 ngàn đồng.

Nhưng bức điện tin quên không nói rõ số tiền đó tiêu riêng cho viên chức annam, hay là cả cho viên chức Pháp, mà nếu là tiêu chung, thì mỗi bên là bao nhiêu.

Đó là một điều rất quan trọng, vì nếu không nói rõ, thì viên chức annam cứ tưởng rằng hầu hết số tiền ấy đem đến mời viên chức tây cả.

Dẫu sao, sự đối đãi với viên chức Pháp và viên chức Nam khác nhau xa như vậy không được công

bình một tí ti nào. Nếu tình thế tài chính eo hẹp, thì hết cả đều phải chịu thiệt, sao lại để riêng một mình viên chức annam? Câu hỏi ấy đến thánh cúng không trả lời được.

Ngoài sự bất công ấy, nhiều ngạch như các ngạch giáo học, giáo sư, thư ký sở Văn tự và sở Hưu bông lại bị thiệt thòi hơn nữa. Vì như ngạch giáo sư trước được ấn lượng ngang với ngạch y sĩ, nay

Mnôn tránh sự lầm lẫn và sai lạc.

Xin chỉ gửi ngân phiếu cho
M. le Directeur du Journal Ngày-Nay

80 Av. Grand Buddha HANOI

NGU'O'I . va VIEC

bỗng không biết vì một lẽ bí hiểm gì mà lại không được như trước nữa. Cả ngạch giáo học cũng vậy, tuy nghề gỗ đầu trê là một nghề vất vả và bạc bẽo. Ý chừng nhà nước không muốn cho những người giỏi vào các ngạch ấy nữa, để cho sự học chậm tiến bộ, mà sự học chậm tiến bộ, thì nhà nước sẽ ít viên chức chẳng? Nếu thế thì lo xa quá.

« QUAN LÓ'N » BU'ONG CHÒ...

BÁO *la Gazelle de Hué* ai cũng biết *B* là một tờ báo yêu mến cảnh chuồng, thích nhìn thẻ bài ngà và ua cầm bốt.

Cầm hốt... để viết những bài khen cô bé Phương Liên công chúa xinh và thơm nhất đời hoặc khen ông Phạm Quỳnh hay ông Thái-ván-Toản (ông nào cũng thế) tài giỏi nhất đời. Ấy thế mà nước Annam cứ nghèo hèn mãi, thi chỉ là lỗi của bọn dân chúng ta ngu nhất đời mà thôi.

Thực ra, thi bọn dân đen chúng ta phải tự nhận là sung sướng đã được những « ông quan ló' » có lòng thành khết như nước suối trên núi Ngự chảy xuồng, vui vẻ ăn rau muống chấm tư ơng đê mur việc lợi... cho ruột tượng của dân: có lẽ các quan ló' nghĩ rằng ruột tượng của dân với ví tiền của các quan ló' thi cũng vậy, coi như một mà thôi.

Cho nên, theo lời tờ báo kia, các quan ló' đợi chờ trong sự yên lặng như các dira « cảm lón ». Đợi chờ cái gì? Đợi chờ sự tăng lương, vì rằng đôi bụng mà vẫn tươi cười, vẫn đường hoàng thi đẹp lâm, nhưng rồi cũng đến lúc hóa ra như con ngựa cái của chàng Roland, dù cả đức tính và chỉ có một tật xấu: là đã chết rồi. Nhưng, may thay! Các « quan ló' » lại chưa chết.

Ấy thế là sau khi làm thẳng cảm lón, rồi hóa ra con ngựa cái chưa chết, « quan ló' » có cái diêm phúc sống dai dề nghe tờ báo kia xin tăng lương hộ Song, một điều cần phải xét lại cho phân minh đâ, là có tăng lương thi con ngựa cái sống dai dẳng ấy, hay thẳng cảm lón ấy, có vẫn giữ tẩm lòng thanh khiết, chí thanh liêm như bảy giờ không?

Nếu vẫn như bảy giờ, thi số tiền tăng lương chỉ như hạt muối bỏ xuống biển, các quan ló' chắc không coi ra mùi gì đâu.

Cái lợi của dân Annam theo ông Quỳnh, là ở đấy. Cái lợi của kẻ nghèo hèn là ở đấy, là ở chỗ con nhà chùa thi cùi việc mà quyết là đà đe con vua thi cùi làm vua, con nhà quan lại đói mủi cảnh chuồng trong khuôn khổ bảo hộ

QUỐC GIA

ÔNG Bazache trong tờ báo Xã hội « Ngày mai » (*Demain*) có nói đến chữ nghĩa quốc gia của người Nam. Ông lấy một bài báo *Thời vụ* mong mỏi có một người để mà theo, mong mỏi theo

cái chính-kiện chủng tộc của họ Mút họ Hit, và cho đó là sự nguy hiểm. Nhưng làm sao ông lại đã động đến Việt Nam quốc dân đảng mà cho vào cá mè một lừa cá?

Ông đã vờ đưa cá nầm. Chủ nghĩa quốc gia của những người đã theo đảng Việt Nam, ông đã nhầm với chủ nghĩa quốc gia chủng tộc của báo *Thời vụ* đã sang nhật được ở Bâlinh. Những người ấy không phải là vì ghét người Pháp có mói tóc hung, có cái mũi lõi hay cặp mắt xanh. Họ chỉ muốn cho nước họ được độc lập, vì sự kinh nghiệm dạy họ rằng nếu nước họ độc lập, họ sẽ có bình đẳng đối với hết thảy người khác. Nếu dưới quyền bảo hộ của nước Pháp mà họ được quyền lợi ngang với người Pháp ngay trong nước họ, thì có lẽ họ nghĩ đến chủ nghĩa quốc tế một cách chân thật hơn. Họ không được vậy, trái lại, họ bị kén, thua kém về dù mọi phương diện, tuy họ vẫn tự hào là một người, cũng có đủ tai, mắt, và trí khôn như người khác, đều người khác ấy mũi lõi và mắt xanh. Chỉ vì thế mà họ theo chủ nghĩa quốc gia; thật ra, họ không ghét gì người khác giống cá.

Trong khi ấy ở Hội đồng thành phố Hanoi, sau ông hội viên Annam vẫn thay mặt cho 18 vạn người đối với 12 ông hội viên tây đại diện cho 9 ngàn người như thường

Hoàng Đạo

SOYEZ MODERNE!

Pour posséder des cils impressionnans employez le cosmétique idéal l'inégalable « MAGYCIL »

Jusqu'à ce jour, aucun progrès n'avait été dans la manière de farder les cils d'une façon pratique, hygiénique et rationnelle et vous vous servez encore des produits dont usaient vos grand-mères. Notre nouveauté, le cosmétique en tube MAGYCIL remplaçant avantageusement tout ce qui existe actuellement en tablettes, est tout préparé : il s'emploie directement sur la brosse sans ajouter ni salive ni eau. Il est à l'abri de toutes impuretés. chose essentielle pour un produit qui s'applique si près des yeux. — Par sa composition spéciale MAGYCIL ne pique pas et les permet même la natation, il allonge et courbe merveilleusement les cils sans coller, tout en étant un puissant régénérateur de ceux-ci.

MAGYCIL est le cosmétique idéal des sportives car il permet tous les sports. MAGYCIL permet de se farder les cils, au restaurant ou au spectacle, aussi facilement et aussi élégamment que l'on se repoudre ou rougit les lèvres.

AGENT EXCLUSIF
COMPTOIR COMMERCIAL

59, Rue du Chanvre - Han

ĐIỂM BÁO

Báo !

TIỂU THUYẾT THỦ NĂM: « tạp chí Hà-nội nhất Hà-nội ». Thực đấy, nếu người ta hiểu Hà-nội là mất dạy, là trai gái dào dĩ. Tôi rất phiền phải dùng đến những chữ xứng đáng với tờ T. T. T. Năm, mới (mới ra) và lớn (lớn lên). Một bọn quen tụ nhau lại, rủ nhau đi lùng các trường học, các nơi có con gái, rồi về viết tin gái cho mọi người xem. Cách kiếm ăn của họ đây !

Ta nên thương hại cho họ, thương hại cho cái công việc làm chìm xanh đưa những bức thư tình, làm mai mối cho cậu nọ, cô kia. Nhưng thương hại cho một cách kiếm ăn không, phải là dung túng những hành vi nó làm nhục nghe cầm bút.

Kralta, Kypa cũng như Anh Thor hay là Em Mộng, hay là Chàng này, Nàng no, đều là những cái mõm bắt nhã, ba gi cũng nói. Họ kè ra cho độc giả nghe từng chuyện riêng của họ. Họ gấp cò này, thấy cô kia, đưa cò nọ; cò này cười với họ, cô kia hùng hổ, vân vân... Ta hãy tưởng tượng một bọn người freo lên sán khấu để chẳng diễn một cái kịch nào, một tác phẩm văn chương nào hết. Ý thế rằng được đứng trên nột chỗ có nhiều người xem và nghe, bọn đóng trò ấy chẳng theo một phép tắc, một qui cù, một nghệ thuật nào; họ chỉ có việc kè ra những chuyện cửa chuyện nhà của họ, chuyện xó chuyện hang của họ, và tưởng thế là đã đóng được một vở kịch. Báo T. T. T. Năm và mờ văn sĩ cô của họ cũng thế : có được một tờ báo, họ liền tuôn vào mặt độc giả những chuyện xó chuyện hang của họ : nato cái hòn đầu tiên của ông Phan Như, cái cười mà cô Hiền náo đó cười với ông Quan Sơn, và những gái tro trên khác.

Văn chương

Đến cái văn chương của T. T. Năm thi nặng mùi như một chiếc thuyền chở mầm

Đừng có chơi với văn chương nhé ! Phải biết rằng cái văn chương thực không cần đến văn chương. Có phải hè nói « Ông tiêu », đến « chàng »; đến « nàng », đến « mây đặc », đến « cái hòn » là thành ra đúng yêu cầu !

Đọc « những cánh hoa » của Kypa và Trọng Can, tôi thấy tôi nghiệp cho những cánh hoa của vườn tôi, đã bị người ta nhại; và tôi thương xót cho cả đến những cánh hoa già trên bàn tôi, chúng cũng bị Kypa và T. Can nhại nốt ! Những cánh hoa đại dột của hai cậu vỗ duyên kia đã nhại những « giọt sương hoa » !

Và bao nhiêu là văn chương rẻ tiền nữa ! Bao nhiêu là thơ nước lũ, bao nhiêu là lời ngọng và dốt,

mà người ta cho là lời tinh. Cái văn chương của T. T. T. Năm đã làm nhục văn chương, và cái tinh tru trên của báo ấy đã làm tủi cho Ái tình. Ai mượn người ta cảm đê Hồn Bướm Mơ Tiên (số 10) một cách lảnh như thế ? Và ai cho phép ông Nguyễn Bình làm buồn bã hương hồn Nguyễn nhược Pháp, bằng cách khóc dở như vậy : không khóc bằng thơ mà lại khóc bằng vé.

Biệt Lang

MỘT TỐI CỦỜI

Tối thứ sáu trước, tại nhà Hát Lời, là một tối giải trí ít khi có ở Xã hội ta.

ít khi ? Không ! Nói là chira bao giờ có mới đúng.

Vì đó là một cuộc diễn ca nghệ nghịch, một cuộc « nói dọc » toàn những chuyện tức cười.

Tinh thần khôi hài của người Pháp thực đã tới một độ phóng túng dị thường ở những bài hát và những câu chuyện của Morelly và Pelot, hai tài tử rết « voi tính ».

Công chúng toàn là người Pháp, phần nhiều là người Pháp tai mặt trong thành phố. Xin tạm kể : Ông Đốc lý, những giáo sư trường Đại học, những nhà báo, và ông toàn quyền Jules Brévié.

Ông Brévié đến đây để làm hàn hanh cho buổi tối hài hước này, nhưng cũng để cho hai ông « hè » Morelly và Pelot ché riếu. Trong những câu chuyện thú vị người ta thường thấy tái tử nhắc đến tên : Jules đại nhân (Son Excellence M. Jules).

Mọi người phì cười, cả Jules đại nhân nữa. Hay nói cho đúng, ông chỉ mỉm cười thôi. Tôi thấy nhiều lần bị người ta nhắc đến tên, hay nghe đến những đoạn chuyện hóm hỉnh nhất, cái mỉm cười ấy hé rộng và tươi nở trong bộ râu đen ngóm.

Cái cười toàn quyền cũng đáng xem như cái cười tòng thống.

Vì thế, ngồi trong nhà hát, tôi được hưởng sự vui vẻ đến hai lần.

Không những chỉ có ông Brévié mới được người ta đem ra nói đâu. Các ông Albert Lebam với đôi giày cự phách của ông ta; ông Herriot với cái bụng phượng phi và cái lùi hùi thước có danh tiếng; ông Paul Reynaud lùn tịt và ông Flandin cao ngồng nghênh... mỗi người có một vẻ riêng để làm thành một câu khôi hài

và một phen vui cười cho công chúng.

Các ông Daladier, Hitler, Mussolini cũng không bị bỏ quên.

Trong nhà hát, từ chín giờ tối đến ngọt một giờ đêm, hai tài tử làm được cho hết mọi người bằng lòng, và lúc nào cũng giữ cho cái không khí buồn tối hôm đó hoàn toàn thân mật và nghịch ngợm.

Nhưng câu pha trò luôô luôô thay đổi : hóm hỉnh, lúi lỉnh, chua chát, ngọt ngào, hoặc mỉa mai. Nhưng tiếng cười bao giờ cũng thẳng thắn. Hai tài tử nói :

— Chúng tôi pha trò đấy. Có lẽ mẩn một chút. Các ngài cười đi.

Không ai là không cười. Vá có lẽ không mấy khi người ta được thấy hết cái nghệ nghịch lả lùng dấu trong một thê « ván » già và đứng đắn.

Cả những bài hát nào nũng cũng khiến người ta tóc bụng : Một lần, lẩy giọng hò náo, Morelly ca một bài theo điệu Sénérata chi đó, tôi thấy nhiều bộ ngực danh giá không ngồi yên chỗ, vì bài đó ché riếu — một cách rất hóm hỉnh — mấy nhà chính trị độc tài.

Dưới đây, tôi xin thuật lại những câu mà tôi cho là buồn cười nhất. Đó là những câu riết cợt hóm hỉnh đã khiến cho cả nhà hát hoan hô đến bong tay.

Hai tài tử kề những câu chuyện hết sức ngắn và hết sức dở dằn rồi cải chính lại bằng những câu dở dằn hơn. Đây này :

« Ở Điện Elysée ra, ông Albert Lebrun đi đón vua Ang Lé và Hoàng Hậu.

Vì ông cảm động nên mắt ông đảo hoảng và người ta biết mắt ông đảo hoảng bởi vì... người ta thấy ông đi đón giày tí hon.

« Nhưng không đúng sự thực.

« Vì mắt ông Albert Lebrun không bao giờ đảo. Mắt ông lúc nào cũng tròn vì mỗi giọt lệ tòng thống... Còn đôi giày ông thì là giầy số 58. »

« Ở đại thi là Concorde, ông Sacha Guitry ngẫu nhiên đi qua, quay nhìn đám đông, cúi chào và kín đáo lánh mặt.

« Nhưng không thể thế được.

« Vì năm lě : 1. Ông Sacha Guitry không bao giờ làm việc gì một cách kín đáo ; 2. Ông ta không ngẫu nhiên hỏi đó, vì ông hữu ý đến đó và cho các báo biết từ trước 48 giờ ; 3. Ông không quay mặt về phía đám đông, ông quay về phía các máy quay phim ; 4. Ông không chào : ông đợi thiên hạ chào ông, và sau hết : 5. Ông bước đi trong tiếng khen trống hoan hô và chào những máy ảnh. »

« Ở bữa tiệc ra, ông Paul Reynaud đưa tay lên mặc áo lấy mũ một cách rõ ràng... »

« Nhưng không đúng sự thực.

« Vì ông Paul Reynaud, muốn lấy mũ, ông không thể lấy rất dễ dàng được : ông phải cheo lên đứng trên vai deg Flandin... »

Vân vân... Vân vân...

Công chúng khoái trả cười, vì đó là thứ công chúng từng biết tiếng đồi giày của ông Lebrun, tinh khoe khoang của ông Guitry, sự lùn của ông Reynaud và sự cao của ông cụa thủ tướng.

Trong hạt muối đùa cợt lại hơi có chút hờ hê của sự mỉa mai.

Nhưng đến những « tư tưởng » san đây mà các tài tử tuyên ngôn lên, thì người ta mới được thấy hết cái nghệ nghịch lả lùng dấu trong một thê « ván » già và đứng đắn.

Các tài tử gọi đó là những tư tưởng bát hổ, lâm ra để lưu lại muôn đời. Vá lúc đọc lên, họ đạo mạo như những nhà biến triết :

« Phép khôn ngoan nhất để chào lên một cái xe hàng đang chạy là... đợi chờ nó đứng dừng.

« Phân biệt sự giả với sự thực rất khó, vì một điều giả mà người ta tưởng thực, lại hóa thực hơn sự thực mà người ta tưởng giả.

« Lúc song sướng nhất của hai chồng là lúc mỗi người ở một mình.

« Về mùa rét, người ta thường nói : đóng cửa lại, ở ngoài rét lầm. Người ta đóng cửa lại và bên ngoài vẫn có rét như thường.

« Ở Hà-nội, hôm nào bức quai, người ta hay kêu : Khiếu ! Trong bóng râm mà nóng đến 38 độ ! Nhưng ai bắt họ đứng trong bóng râm ! »

Biết khôi hài, lại biết khôi hài một cách ngẫu ngữ đến thế, phải ngửa ngửa một cách rã.. thông minh.

Lê

VÔ-BỨC-DIỆN
KIẾN TRÚC SƯ

8 – Place Negrier,
Bờ - hồ - HANOI

XIN MỜI CÁC BẠN GÁI LẠI XEM
100
mèu ào
Mantex
NĂM
1939
TẠI HIỆU MÃY Y-PHUC-PHU-NỮ
LEMUR
Nº 16 PHỐ LÊ-LỢI-HANOI
Có hốit st CAT-TƯƠNG tron chay kiêu

BẢN GÁI

Vì nhiều bạn gái hỏi, chúng tôi xin nói rõ : « Lớp học chữ Tâng bằng thư này ai học cũng được, dù chỉ biết Quốc Ngữ thôi ». Vậy nên biến tên nói rõ sẽ học vad kêm mandat 2p 00 giờ cho Nguyễn-Gia-Dụ. Directeur Cours ABC de Français par correspondance 107 Pavillons Noirs Hanoi.

Ở các tỉnh xa dưới đây nên trao tiếp bài các ông :

M. Mach, Directeur Ecole Thug-xuan Gia-Lâm ; M. Huong-Ich-Tri, 41 Marché Ninh-Binh ; M. Bình à Tourane. Seite posta! 44.

CHƯƠNG I

Lê Phong bị hâm dọa và
ông chánh cầm há mõm
PHONG đọc một bức thư là
lòng :

Kính gửi ông Lê Phong
Mấy hàng chữ này đánh mắng lúc
mười giờ hai mươi sáng hôm nay
thứ ba 13 Décembre ; đến bốn giờ
nhà ông một cách bí mật lúc mười
một giờ mười lăm và đợi ông đến
bốn giờ — vào khoảng một giờ trưa
— là lúc ông cầm lén đọc.

Nói thế để ông hiểu rằng chàng tôi
làm việc có trách nhiệm, có phương pháp,
và biết rõ những gì ở giắc ông cũng
như công việc ông. Ông không biết
chàng tôi, nhưng chàng tôi biết ông
tâm. Những con mắt trong bóng tối
trông rõ người đi ngoài sáng : chúng
thì có thể làm gì ông lúc nào cũng
được, ở đâu cũng được ; mà ông thì
không bao giờ trông thấy chúng tôi.

Hai sức mạnh : sức của ông và của
chàng tôi, chênh lệch như thế, ông
nên liệu trước mà đe phỏng. Đè
phỏng rất giàn dị : ông chỉ có việc
thôi dừng khêu khích chàng tôi nữa.
Trừ một mạng người đi, lại là mang
một người phóng viên có tài, đó là
một điều đáng tiếc. Nhưng nếu công
việc của chàng tôi ông còn cùi để ý
tìm tôi mãi thì chàng tôi xin nói
trước : ông sẽ không thoát được đâu.

Người thông minh như ông hẳn
biết cần nhắc những lời này. Chàng
tôi đã nói là chàng tôi giữ lời hứa.
Muốn cho ông biết chắc chắn lực
lượng của chàng tôi, chàng tôi xin
có một chứng cứ hiển nhiên để ông
sag nghĩ : từ một giờ ruồi đến một
giờ 45 trưa hôm nay, một vụ án
mạng sẽ xảy ra ở xέ cửa nhà ông,
xảy ra trước mắt mọi người, nhưng
ngoài ông ra, không ai biết là một
vụ án mạng.

Vụ án mạng ấy để cho ông thấy
chàng tôi làm đúng như lời nói và
cũng để cho chàng tôi thử ý ông.
Nhưng chàng tôi xin nhắc lại lời
khuyên : ông nên biết sức chàng tôi
và đừng tìm cách điều tra để vướng
bước chàng tôi. Chàng tôi yêu cầu
ông nên quay linh mènh của ông và
giữ sự im lặng.

Cháy ông mạnh giỏi.

Kính bút : Tam Sơn

Chưa có bức thư đe dọa nào lẽ
phép một cách ghê gớm hơn. Không
một tiếng sô sảng, không một lời
vu vơ. Những câu báo trước bình
tĩnh, ngọt ngào và danh sác.

Phong quay lại gọi :

— Biên 1

Biên dạ. Phong hỏi :

— Bức thư này ai đưa đến ?

Biên nhò rò lắc đầu :

— Không ai đưa.

— Không ai đưa? Tự nhiên ở trên
bàn này sao ?

— Vâng, tự nhiên.

Câu trả lời dị kỳ ấy khiến Phong
nhìn Biên một cách khác lạ.

— Tự nhiên? Hừ... tự nhiên ở
trên bàn này!... Mày thấy ở đây
lúc nào?

— Từ lúc con ở ngoài về, vào
khoảng mười một ruồi.

— Không có gì là?

— Không. Cửa vẫn khóa kín. Cửa
sô đóng, lúc về con mới mở cái

ĐÒN HẸN

TRUYỀN TRINH THÁM của THẾ LÚ

cửa song.

— Từ sáng mày vẫn ở nhà ?

— Vâng. Con dọn dẹp căn thận
và sắp đặt xong những việc cậu
dặn, mười một giờ mới đi ăn cơm.
(Biên chịu ảnh hưởng của Phong,
bao giờ cũng nhớ rõ thời khắc).

Vâng, mười một giờ. Nhưng sau đó
hai mươi phút con lại về ngay.

Phong se se thôi sáo mõm, nhưng
đôi mày anh nhíu lại. Bức thư trên
bàn giấy đặt chung chạc lên mặt
tấm giấy thâm kê tay, niêm trong
phong bì vàng và trước khi cầm
lên đọc anh không ngờ một sự gi
lá hết.

Đưa mắt nhìn khắp phòng một
lượt, Phong chú ý đến cái khóa
cửa lớn rồi cố tìm những dấu vết
lạ từ đó trở vào. Chưa thấy gì khác
thường, Phong nghĩ rằng lúc này
không có đủ thời giờ để xem xét cẩn
thận.

Biên đứng đó, mắt chăm chú dò
ý từ và đợi Phong nói rõ về bức
thư.

Nhưng Phong lặng im, xem đồng
hồ : một giờ hai mươi.

Anh đọc lại một câu trong bức
thư, nửa muôn cười, nửa băn
khoăn. Anh vẫn coi rẻ những thư
đoạn nạt anh nhận được luôn, song

trong bức thư này, anh thấy có
những điều nghiêm trọng.

Anh tưởng đến những bài điều
tra trong báo Thời Thế, nói về
những phương pháp mới đi
trường án mạng, và nhất là mấy
bài gần đây, anh nhắc đến một
hạng gian phi cao cấp mới này nói
ở nước Nam.

Cái tên Tam Sơn ký dưới bức
thư anh mới đọc thấy lần đầu
nhưng hình như đã là dấu hiệu rõ
ràng của bọn người thù nghịch.
Nhưng lời anh dự đoán trên báo,
những đoạn kết luận chặt chẽ của
anh, bây giờ đã thấy thực hiện :
bức thư này — anh có thể tin như
thế — là trang đầu cho một thiên
kỳ bí sáp xảy ra...

Phong gấp bức thư lại, thong
thả, cầm thận, cho vào phong bì ;
ngón tay dựng vào mặt chữ, vuốt
lên mặt giấy, nhẹ nhàng, lặng lẽ,
nhưng chính thực đang mê mải
như đã chạm tới những vật thiêng
liêng...

Phong hiểu rằng những cảm giác
ngon ngoắt ấy đang kích thích
minh. Anh thả tâm trí theo sự xúc
động của lương năng, và trong mấy
phút đồng hồ rất nhanh, anh thấy
cuộc đời anh lúc này rất có ý

nghĩa ..

— Một giờ hai mươi nhám ! Biên !
nhớ lấy giờ này nhé. Bã lâu bã
giờ ta mới được sống cuộc đời của
ta.

Anh bỏ bức thư quý báu và ghê
gớm vào túi trong, phía ngực bên
trái, như người âu yếm một bức
thư tình. Rồi, xưa duỗi hết những
nỗi ưu tư, anh lấy mũ, mở cửa,
xuống thang, thời sáo máy diệu_hat
vui, trong bầu không khí nhẹ tươi
và bước trên đường như người có
đầy hạnh phúc.

Phong nghĩ rằng khi bước lên
đoạn đầu dài, người anh hùng từ
tiết hồn cũng có những tình cảm kỳ
di như anh. Sự mạo hiểm mời anh
dấn thân vào. Anh nhận, và mỉm
cười, và thấy tâm hồn mình khỏe
mạnh.

« Từ một ruồi đến một giờ 45, se
có một vụ án mạng. »

Lời trong thư mình bạch lâm.

— Vụ án mạng xảy ra xé cửa
nhà ta, trước mắt mọi người và
trước mắt ta. Rồi ta phải im đi,
không thì một án mạng nữa sẽ xảy
ra, mà chính Lê Phong sẽ hóa ra
một cái thây chết.

Phong đánh diêm châm thuốc lá
hút, cùi chì lanh le, và bẽ ngoài tò
ra vẻ coi bức thư đó huyền hoặc
như câu chuyện Sơn-tinh Thủy-tinh.
Nhưng ai biết rõ anh cũng sẽ hiểu
rằng người phóng viên này tin bức
thư cũng như tin những điều trông
thấy. Đôi mắt sáng của anh đem
hết tinh lực ra để quan sát, và
trong lúc vẫn vờ đi trên đường
phố, anh không bỏ sót một tiếng
nào hay một hình ảnh nào.

Phó Huế, người ta lắp ráp như
thường. Dưới đường, các xe cộ
qua lại bình thản trong nắng tươ
và trong bụi mờ. Toàn những sự
quen mắt và quen tai. Phong hơi
ngạc nhiên cho cái quang cảnh
hiền lành và thân mật ấy.

Vậy mà se có một vụ án mạng ! —
Một giờ 35 rồi — Từ giờ đến 10 phút
nữa, se có một vụ án mạng ở đây !

Phong tĩnh nhầm. Mười phú,
trong mười phút ngắn ngủi, làm thế
nào mà lim được, mà biết được
ai sẽ bị giết để mà ngăn cản hay đê
tùy cơ làm những việc đáng làm.
Anh không có thời giờ suy xét lâu,
chỉ để cho linh giác mở rộng ra
đón lấy những điều mới lạ. Tinh
thần căng ra như sợi tơ căng thẳng.
Thời khắc qua trong sự hồi hộp
tới cực độ. Ba phút. Năm phút..
Cảnh vật trong đường phố không
có một ly một tí gì đổi khác. Nhà
hai bên đường vẫn yên ổn dưới
ánh sáng mặt trời.

Một người đứng mặc cả xe tay.
Mấy cô thiếu nữ vừa đi vừa nhìn
máy cửa hàng. Hai người cảnh sát
lắng lắng trên hai chiếc xe đạp đi
song song. Chiếc xe điện từ lối Bờ
Hồ vừa dừng lại ở trước Chợ Hòn.
Phong lần thầm nhìn bộ lúng túng
của mấy người quang gánh vừa
bước xuống.

Anh đợi xe điện đi khỏi, sẽ sang
bên kia đường. Mấy tiếng chuông,
hai tiếng còi, xe tiến lên.

Phong đang mải nhìn đi, bỗng
nhân nghe có những tiếng kêu thất
thanh của tất cả mọi người, và —

Áo Len Mùa Rét

Các Ngài...
Mua buôn, mua lẻ,
Nên đến hiệu đét

PHUC-LAI

87-89, Route de Hué - HANOI

Téléphone 974

Hàng tốt đã có tiếng.
Nhiều kiểu rất thanh nhã.
Giá hạ hơn các nơi.

O xa xin viết thơ về lấy già.

việc xảy ra đột ngột là lùng — về phía bên kia, dưới bánh xe vừa ngừng, anh thấy một người đàn ông quần áo nâu bị chết trên đường sắt

Chỗng ngực Phong đậm rất dữ.

Anh cố yên tĩnh, không phi thi giờ nhưng không hấp tấp, nhảy ngay lên xe điện và len vào giữa toa. Phong chiếm lấy một chỗ vừa bô khống; mặc người ta xôn xao dồn cả ra phía ngoài, anh lắng lặng ngồi, bằng lòng vì không bị ai chú ý tới. Những tiếng gọi tiếng hỏi lẫn lộn trong tiếng ồn ào.

— Nhảy xe! Xe đang chạy nhảy xuống. — Xem nào!

— Sao? Có chết không? — Không nạn! Võ đầu ra mắt.

— Đầu đâu? Ghê chưa! — Nhảy hụt phải không?

May ra thi còn sống. — Chắc chết mất. — Máu ra nhiều thế kia!

— Nhảy hụt, ngã.. Tôi nghiệp. Trông ghê quá!

Những tiếng ấy nhắc đi nhắc lại hoài. Phong đợi cho mấy người xem đã chán mới thò đầu ra ngoài cái cửa sổ bỏ trống nhìn xuống đường. Người bị nạn ở ngay dưới tầm mắt anh. Một người đàn ông, quần áo nâu, mình ngửa, nằm sóng đôi với đường sắt, chân hơi chêch ra phía ngoài, đầu dốc vào cái bánh xe di ngược lại. Máu đậm gần hết mặt, rỉ từ vết thương toác ra trên đỉnh trán; vết thương vẫn ngâm lấp mép bánh xe. Người bị nạn không động cựa nhưng nhìn kỹ thì ch襌 ch襌 lại thấy bụng hơi thoái thấp. Cảnh đó, một người đàn bà xốc xách đang ngồi nức nở khóc khóc ra tiếng, mặt xám ngắt, có vẻ vì sự hờn vi thương.

Phong thở dài rất nhẹ, lầm bầm nói:

— Vô lý quá! Vô lý thực.

Nhưng trong trí anh vừa nhận ra một điều kinh hoàng. Cái tai nạn có vẻ tình cờ này chính là sự thực hành của một lời hẹn trước! Đó là một ý táo bạo; một sự vô lý nữa! nhưng anh vẫn tin.

Phong tức khắc len xuống xe, đến gần cui xuống xem mặt người đàn ông, lắc đầu rồi gọi người vát-man hỏi:

— Báo cảnh sát rồi chứ?

Người kia đáp:

— Vâng.

— Ông nào xoát vé?

Một người khác vội vàng tiến lại:

— Tôi.

— Ông đừng ở đâu lúc ấy?

— Ở cuối toa. Thấy tiếng kêu, tôi nghe lại thì chỉ kịp nhảy ra giang cái giây vẹt xuống. Trên kia vát-man hâm hêt sức cũng không kịp. Người ấy đã đâm đầu vào bánh xe rồi.

Phong hỏi người đàn bà ngồi bên cạnh người bị nạn:

— Bà cùng đi với ông này?

thế?

Thì người kia chỉ thở dài, một lát mới đáp:

— Tôi cũng không hiểu tại sao...

Phong xem đồng hồ: hai giờ kém năm. Anh bảo người sở xe điện lùi xe lại một chút cho bánh xe nhả vết thương ra, nhưng họ nói còn phải đợi ông cầm đến. Trong đám

Ghế gờm lầm, bí mật bất súc... Án mạng, phải, án mạng đây chứ không phải là một tai nạn thường.

Anh trở ra chỗ xe điện thì thấy các nhà chuyên trách đã tới. Viên chánh cầm, trong bộ thường phục, đang hỏi và biến vào một cuộn sô dài. Trông thấy anh, người Pháp gật đầu chào rồi nói bỗng:

— Tai nạn ở đâu là có ông Lê Phong ở đó.

Phong đáp:

— Có khi lại đến trước tai nạn nra kia! Ông cầm hỏi xong chưa?

Viên cầm nói dứt:

— Sắp xong. Thế nào? trong vụ tai nạn này, ông Lê Phong lại làm ra một vụ ám sát nữa chứ?

— Biết đâu đấy? Hay nói cho đúng, tôi đã biết từ trước: đây chính là vụ án mạng thực, chứ không phải nạn thường.

Viên cầm vừa há mồm ra loan phả lên cười; nhưng ông ta chỉ há mồm, tiếng cười & im trong bụng. Nét mặt nghiêm trang của Lê Phong khiến ông ta lấy làm lạ:

— Thế nào? Một vụ án mạng? Ông không nói riết tôi chứ?

Phong đạo mạo một cách hết sức thành thực:

— Thưa ông cầm, tôi không có một ý nhỏ nào dừa cợt trong lúc này. Tôi nghĩ kỹ lắm rồi. Tôi cũng xem xét từ trước để giúp ông.. Đây chính là một vụ án mạng.

— Tôi không thấy có...

— Vâng, một vụ án mạng rất.. khôn khéo.. Tôi cũng có thể không thấy như ông được, nếu tôi không có những lời báo trước của kẻ giết người...

Viên chánh cầm há miệng càng to:

— Ông có những lời báo trước?

— Phải. Một bức thư hẹn trước.

Nhưng tôi kinh kịp ngăn cản..

— Nhưng bức thư đâu?

— Đây.

Phong lấy ở túi ngực ra cái phong bì vàng, cầm thận rút bức thư đưa cho viên cầm xem.

Người Pháp giở ra, nhưng đã mày chau ngay lại:

— Thế này là nghĩa gì? Tôi không hiểu...

Phong cũng kinh ngạc hết sức: tờ giấy vừa giờ ra là một tờ giấy trắng, và, ở giữa, chỉ có một cái dấu hỏi « ? » vẽ bằng bút chì.

(còn nữa)

Thể Lữ

Paraltra en fin Décembre 1938

Solutions raisonnées

de Problèmes de Physique et de Chimie
donnés au Diplôme d'études primaires sup. indoc., aux BE et BEPS
par VŨ LAI CHƯƠNG, Professeur au Lycée du Protectorat

... Les solutions sont claires et concises, avec formule de Physique n'est écrite sans qu'on se reporte à la loi dont elle est l'expression analytique; les réponses sont nettement exprimées avec le nombre de décimales correspondant à la précision que comporte l'énoncé...

Preface de M. A. Bernard, Dir. p i de l'Instr. Pub. en Indoc.

LIBRAIRIE CENTRALE, Editeur — 110, Rue du Pont en bois, Hanoi
Les souscriptions faites d'avance à la Librairie Centrale bénéficient d'une remise de 10%.

Lettres et mandats (0\$70 le volume) adressés à M. Tô vân Đức

BỆNH TÁO BÓN

Lại, mồi, nặng nhẹ, nên mau dùng « BẮC-ÁI TÁO-LÍNH Tế sẽ đỡ táo chán ý lanh binh. CẨM NHIỆT, HỒN MÈ, PHÁT BAN, KINH PHONG

Thuốc BẮC-ÁI TRẦN CHÂU TÂN, thối binh trong 15 phút.
Bán tại BẮC-ÁI DUỐC HÀNG, 100 Bd Tông-đốc-phương — Cầu
ĐẠI-LÝ: Trung-ký: Nguyễn dinh Tuyên, Thủ Khoa Huân-Nha-trang; Thủ
Lai-tung-thu Thanh-hoa; Thủ văn Thành-Qai-nhon; Nguyễn quý Tham Bó-
lương; Trần-thị-nhú-Mân-Huế; Tạ ngọc Liễn-Quảng-ngãi; Trần Bố Tug-
hòa; Maison Chaowhwo Ninh-hòa; Lê van Cam Da-lat và Trần Tuấn Fai/oo.
Bắc-ký: Maison Ich Tri Ninh-binh; Vũ kim Ngan Lao-kay; Trần gá
Thuy Phủ-lý; Nguyễn thủy Ngan Cao-bằng; Nam Tân Hải-phòng; Trần
văn Ra Thái-binh; Vinh Sinh Bắc-ninh; Maison An-Hà, Chí-Lợi Hả-nội;
Lê công Định Thái-nug-en, Laos; Lê diêm Tỉnh Vientiane; Nhật-nhật-Tha
Thakhek; Lê khắc Nhơn Pakse; Nguyễn xuân Hoc Savannakhet; Nam
Phuong Phnompenh và khắp cả Nam-ký

CHÚ NHẬT vừa rồi dân Hà thành đã đi bầu lại lấy tám ông đại diện tại hội nghị thành phố, vì chủ tịch trước chưa cho ông nào có đủ tư cách thay đổi mình. Người ta đã cho dân Hà thành chúng ta chèn mảng với lá phiếu, để đến nỗi phải bầu lại một lần thứ hai cả tám ông hội viên. Kỹ thuật chỉ lỗi tại các ông ra ứng cử không ông nào có cái mặt khả dĩ để có thể thay được 180.000 cái mặt dân bản xứ mà đổi chơi lại mười sáu cái mặt danh giá của các hội viên dân quý quốc. Nhờ các ông ấy mất mặt thì còn gì là mặt minh!

Có hai nơi bỏ phiếu: một nơi gần, một nơi xa, đối với tôi. Và lẽ cố nhiên, tôi phải đến nơi xa làm phận sự công dân; số trời đã định như thế, còn tránh sao được. Nói cho đúng hơn thì không phải số trời đã định mà chính số đốc lý đã định một cách hơi độc đoán như thế.

Hoàng Đạo đến chơi tôi. Tôi phản nản với anh về nỗi sấp phải cuối bộ gân hai cây số để đi bỏ phiếu, thi anh bảo tôi: « Thế cũng là một cách tập thể thao. Vả anh thế còn đỡ ức. Chứ tôi ở ngay đối cửa trường Hàng Vôi mà không được bỏ phiếu ở trường Hàng Vôi, họ bắt phải mò xuống tận trường Hầm-long, thi sao! »

Rồi anh bấm đòn nói tiếp:

— Giá chúng ta cứ ngồi lì ở nhà cũng sẽ có ô tô đến đón đi bỏ phiếu bây giờ đây! Nhưng hôm nay, bất ngờ thưa ô-tô.

Tôi mỉm cười hỏi:

— Anh sợ gặp tai nạn?

Anh bí mật đáp:

— Có thể gặp tai nạn làm lầm!

Ở sân trường Hầm-long một số đồng cử tri. Từ bực thềm trường tới cửa lớp học, một chuỗi người đứng nối nhau để chờ lượt bỏ phiếu.

Hoàng Đạo lại bấm đòn nói:

— Giờ này bắt nghỉ bảo cử

Rồi anh bỏ ra về

Tôi ở lại, bị chen, bị ép, bị ẩy, bị ngã hơi người, bị đùi thử khổ chịu, nhưng dù bực tức mà lòng vẫn ngầm phục cái tài bẩm đòn của Hoàng Đạo.

Trong khi ấy, một ông tây trẻ đến thi thâm mấy câu vào tai ông tây già chủ tịch phòng bỏ phiếu. Tức thì ông này theo ông kia ra bên ngoài tán với nhau trong gần một khắc không rõ về triết lý, về tâm lý hay về một vấn đề gì.

Sau lung hai viên cảnh sát, cử tri đứng đợi ở cửa chừng đã sot ruột, vì có người kêu bằng tiếng Pháp: « Nhờ các nhà ứng cử nói với ông chủ tịch làm việc đi cho! »

BÀU!

Ông tây trẻ bắt tay đi. Một tiếng « à! » dài đón chào. Nhưng ông chủ tịch không vào phòng mà lại quay ra sân.

Một tiếng « à! » thứ hai: Đó không phải là tiếng reo mừng nữa. Mươi phút bách bộ đè hối hả không khí trong sạch và vận động cho khỏi cuồng chân. Rồi ông chủ tịch lại vào chủ tịch như thường. Và công việc lại tiến hành như thường, nghĩa là như... rùa vậy.

Nhưng không sao. Tôi cũng bỏ được phiếu vào cái thùng đựng phiếu.

Lúc ra gặp ông Đặng Vũ Lạc. Ông nói tiếng Pháp thanh mảnh bảo tôi:

— Tôi cuộc rằng anh không bầu cho tôi.

Tôi định đáp:

« Thế thi anh được cuộc rồi! »

Nhưng chẳng hiểu sao câu trả lời

vợt vàng của tôi lại chêch ra:

— Thế thi anh thua cuộc rồi!

Ra tối công trường, minh bỗng biến thành một người khác hẳn: một người rất vỗ duyên và rất ít quen biết.

Ba giờ chiều, tôi lại cùng Hoàng Đạo đến trường Hầm-long. Cử tri lác đác đến bỏ phiếu. Trái lại, ô tô có phần tấp nập hơn buồi sáng: cờ bạc về lùc gà gáy, kẻ thua cảng nóng gắt. Nhưng kẻ được ung dung ngồi đánh cờ con đẽ chờ phút phổi áo đứng dậy.

Một trong những kẻ được bạc là ông Lê Thăng. Ông phe phở bảo tôi:

— Moa chỉ có mỗi một cái xe ô-tô mèng của moa. Bản này « ma phàm » đánh xe đến mang cơm cho moa vì trưởng moa đòi.

Rồi ông hỏi cộc nhảy:

— Sao đỗ rầy báo Ngày Nay không về moa cõ cõ nữa thế?

Tôi mỉm cười đáp:

— Vì độ này toa ăn nhiều, béo ra nên mất cái cõ cõ rồi.

Câu trả lời làm ông Lê Thăng cười sung sướng. Ông ấy bao giờ

cũng vẫn vui tính, bất cứ ở trường hợp nào!

Ông Bùi Xuân Học đi đến chúng tôi với một vẻ mặt khô khan. Nhưng cái bắt tay của ông thì không khô khan một tí nào. Chứng Hoàng Đạo lần đầu được bắt tay Học nên vô tình kêu:

— Sao tay ông uớt thế?

Tôi thi thâm: « Đứng sợ, không

phải mồ đâu! Mồ hôi đấy thôi! »

Trên con đường tối trường Hàng Vôi, chúng tôi gặp một cử tri trong số Xã hội. Ông này cho biết rằng phe ông Phạm Tá có 35 cái ô-tô và phe ông Lê Thăng 20 cái.

Thì ra ba ông đứng cùng số với ông Lê Thăng có những 19 ô-tô. Còn riêng ông Lê Thăng chỉ có mỗi một cái mà bà Lê Thăng lại dùng để đem cơm cho chồng.

Ở trường Hàng Vôi có nhiên chúng tôi gặp mặt ông giáo Đào Thiện-Ngôn, vì nếu không thi chúng tôi đã gặp mặt ông ấy ở trường Hầm-long rồi.

Ông Tá mặt tái mét vì hồi hộp chưa rõ mình sẽ đứng thứ tam hay thứ chín. Ông buồn rầu bảo tôi:

— Số tôi nhiều poids lourds quá.

Rồi ông thở dài nhìn cái quang cảnh vắng ngắt buồi chay chiều. Ông ta bùng lên một cái như ngọn đèn sáp tắt cháy bùng lên:

— Tôi chỉ mong được đứng thứ bảy hay thứ tam cũng không sao. Vì Lai hiện di vắng. Còn nếu một đảng viên Xã hội có lọt vào thứ

sáu đầu thì họ cũng từ chức theo như lời tuyên bố. Thế là tự nhiên từ dự khuyết minh nhảy lên thực thụ!

Tôi thú thực rằng tôi nghe ông Phạm Tá với tất cả tấm lòng trắc ẩn của tôi. Và giả ông ấy có trúng cử thì tôi cũng không buồn và phản nản nữa.

Đến giờ mở thùng và đếm phiếu. Năm bàn cùng làm việc. Chỗ nọ Tháng, Lạc, Lai. Chỗ kia Tháng, Thành, Chương

Nhiều phiếu bầu thực là một công trình kiệt tác về khoa trào phúng. Thi dụ: Tháng, Chương, Tá, Cường, Quế, Chi, Ái, Đàm. Bùi các số, trừ số hai ông cộng sản (!) Thực, Mai. Mà vì sao?

Cũng có nhiều phiếu bị gạch từ đầu đến cuối trừ mỗi một giòng tên. Cái tên ấy đáng giá bao nhiêu, họa cháng có hai người biết: người đưa và người cầm.

Lại có phiếu ngộ nghĩnh và là lùng: ở khe tám cái tên bị gạch có tám tên khác. Nếu cái phiếu biết nói thì nó sẽ nói nhiều câu lý thú. Và người ta sẽ khám phá ra nhiều sự bí mật dị kỳ.

Cái ông giữ việc cộng số phiếu trên bảng hàn ngày còn đi học đã được lính nhiều phần thưởng về môt toàn pháp. Viết xong năm con số đề cộng, ông ta viết luôn ngay con số cộng, không thêm tinh nhầm tính nhếc gì hết. Lắm lúc mình cứ lo ông ta viết lên bảng con số cộng trước những con số đề cộng.

Và có lúc một nhà ứng cử đã phải đâm hoảng kêu:

— Ô sao lại thế,
cộng sai rồi!
Nhưng cộng
lại, lại chính thế
không sai, mới
chết chứ.

Thế là xong
cuộc bùa cử.
Số Xã hội
không ô-tô trúng
cử bốn ông, hai
thực thụ, hai
dự khuyết.

Số từ chức trúng cử cả bốn (thực thụ).

Số ông Học, đe khôi phái nói số ông Tá hay số ông Quế, được một ông Tá đứng thứ chín với ngoài 400 phiếu bầu (cũng khá đấy chứ, vì quá số bình quân: 9/21).

Số hai ông Thực, Mai được sáu phiếu. Chẳng lẽ số độc giả của báo hai ông lại chỉ có 4 người (vì phải trừ hai phiếu của hai ông: 6-2-4).

Nhưng hai số thất bại cũng nên tự an ủi rằng người ta bùi các ông kia chẳng qua chỉ vì các ông ấy phản động đều là hội viên từ chức. Các ông cứ vào hội đồng thành phố rồi từ chức khi bắt binh vì một việc bắt công, xem khóa sau người ta có lại bùi các ông không nào. Chỉ hiềm một nỗi không vào thi ra cũng khó. Mà không trúng cử thì từ chức cũng không phải là một việc dễ dàng.

Nhị Linh

« La robe (création MARIE) la plus moderne mais qui garde néanmoins son style » (Mẫu áo MARIE tân thời nhất nhưng vẫn giữ được vẻ đẹp riêng của y phục Việt-Nam), đó là lời khen của tờ VU, tuần báo to nhất bên Pháp, trong bài bình phẩm y phục phụ nữ Việt-Nam (VU ngày 4-5-38 có trung bày

ở hiệu MARIE).

MARIE đã được bộ tinh bạc về thi áo đẹp ở Hội Chợ và chợ phiên Hanoi, Haiphong, Hué, Hadong.

Vậy MARIE là hiệu may có tín nhiệm của các Bà, các Cô:

Cạnh nhà thờ lớn **MARIE** 4, Mission — Hanoi
Manteau — Cape — Áo rét

CON TRÂU

TIỀU THUYẾT của TRẦN TIÊU

(Tiếp theo)

tổn cơm chừ sao.

Ngừng một lát, Mít nói tiếp :

— Bu a, hôm nay đất hàng, con bún được hai chai dầu với sáu xu chỉ. Vì chỉ là ba hào tám... Nay, bu a, dầu tây, chú Sứu bão kỳ này sắp đất, bu mua lấy một thùng để bán dần.

Bác gái hồn hở :

— Ủ, bây giờ mới có hai đồng Đè rồi tao bán mấy tấm vải bù vào là.

Bác quay lại phía chồng nói tiếp :

— Thầy nó a, con bé thế mà dám đáo đe ! Mới từ trưa đến giờ, nó bán được những ba hào tám. Thầy nó không bằng nó đấy. Cả ngày hôm nay làm được mỗi một bao.

Chính ngồi thử trên thềm, nói gắt :

— Thế còn vốn bu mày không tính à ? Còn bu mày thì dám... Cả ngày không dệt xong tấm vải.

Anh chàng hình như đương tức bức điên gi. Khác hẳn mọi chiều, chiều nay anh về không đưa với thẳng cu con. Vợ túc cũng định gái, nhưng thấy chồng buồn, bèn đi lại nói thầm : « Người ta khen cho con bé nó thích chứ ai trách gì mình »

Tráng mồng mười đã lên cao tuy trời vừa mới xâm tối. Cái sân đất nện, trước cửa nhà, sạch sẽ và sáng sủa như một cái chiếu đậu rộng. Bác Chính không dám trồng cây, sợ rợn sân, mất cả chỗ phơi thóc.

Muốn hà tiện ít dầu, bác gái bưng cơm ra sân. Vợ chồng, con cái tất cả sáu người ngồi quây quần chung quanh chiếc mâm róc son, trên đê một đĩa rau muống luộc, một đĩa vừng rang mặn với một chén nước mắm cáy. Không phải vì túng quá : Vợ chồng bác còn có thể ăn sang hơn nữa, nhưng vì hai bác còn muỗn dành dụm để tậu một con trâu cái. Con trâu cái, đối với vợ chồng nhà bác có lợi lâm. Với nó, bác gái có thể kiếm ít ra ngày ba bao. Đến khi nó đẻ, hai bác lại còn

có nghề bán. Bác tính chỉ độ hai năm hai bác sẽ kéo lại được vốn. Còn chầu đất đã có thẳng cu Chúc lên mươi tuổi.

Nói cơm hầm vừa bắc ra đã hết dốc. Ba thẳng bé tuy đã điềm cảm mỗi đưa một củ khoai lớn mà vẫn ăn khỏe như thường. Hai bác phải nhịn mỗi người một bát để chờ các con được no. Không nói ra mà hai vợ chồng cùng một ý, và nhau tóm tim cười.

Ăn xong, vợ chồng ngồi sà r่าง trên thềm. Mỗi người một bát nước chè nóng để bên. Trước mặt chồng, một cái diều sành, một cái đèn chài, ngọn lì ti.

Mít thu dọn bát đĩa vào trong rồ. Rồi một tay xách mâm, một tay cắp rồ đi ra ao làng.

Hai đứa trẻ hàng xóm vừa sang họp với lũ con bác. Chính chơi « dung dăng dung đe ». Chúng nắm tay nhau đi đi, lại lại khắp dọc sân, vừa đi vừa hát. Mỗi lần hát đến câu cuối cùng « cho gà bới bếp, các cu cu », chúng nó lại ngồi xóm xuống đều phản phất. Rồi lai đi, lai hát. Hết trò này chúng đổi ra chơi « ба ba, thường thường » chạy reo rầm rộ. Bác gái quát luôn mồm : « Chạy vừa vừa chứ ! Rồi lại kêu đòi ! Ca con ! khéo ngã đập mồm, đập mũi ra đấy ! » Bác giải nhìn thẳng cu Chúc nghĩ thầm : « Bao giờ mình có trâu, nó sẽ thành mục đồng. » Nghĩ vậy, bác sung sướng lộ ra nét mặt.

II — GẶT

Lúa chiêm năm nay được mùa.

Chung quanh làng, cánh đồng màu vàng hoe. Xa xa,庵 dưới cây đa cỗi, một cái quán ngồi cũ nhô lên khỏi mặt lúa. Xa nữa, các lũy tre lảng lán cận liền tiếp nhau thành một giài xanh rì.

Triền lam biếc. Những đám mây trắng đuổi nhau không ngừng. Mỗi khi một đám mây chạy ngang qua mặt trời, một khoảng bóng rợp

MAI - ĐỆ

28, PHỐ HÀNG ĐƯỜNG — HANOI

MỚI VỀ :

Nhiều hàng LEN và TƠ
LỤA TỐT, ĐẸP, ĐÚ
KIỀU MỚI, ĐÚ CÁC MÀU
GIÁ HẠ KHÔNG ĐẦU BẰNG

Các nhà buôn muốn tìm nhà chế tạo lâu năm, xuất sản nhiều các thứ TRICOTS và

Chemisettes

XIN NHƯ : Manufacture

Cu gioanh

68, 70, Rue des Eventails — Hanoi
Tél. 525 — Maison fondée en 1910

Lúc nào cũng sẵn hàng.
Gửi đi xa rất nhanh chóng.

một trái đồng lúa như một chiếc
quả mòng

Khác hẳn mỗi ngày, làng Cầm
hỗng trống nên òn ào tấp nập như
một ngày hội. Trên các đường
nhéo, trong các ngõ hẻm kẽ đi
nhau lại, cười nói vui vẻ. Phần
nhất là những đàn bà con gái đội
thông, cặp rờ di chợ sắm sửa thức
nấu cho thịt gáy.

Bác Chính gái, bu cát Mít, hôm
kỳ mưa được lung rồ cá mồi, vài
bó rau muống với một chai nước
mắm. Trong bác hòn hở như ngày
bác đi săn tết. Vì năm nay, ngoài
bảy sào của bác và hai sào ruộng
quan, chồng bác còn thuê thêm
được của bà chánh Bá hai mẫu
nửa.

Nhưng nếu bác nhớ lại rằng :
mỗi năm bác phải nộp bà chánh
hai mươi bốn phượng thóc, nếu
bác biết chồng bác chỉ là một anh
lão công không cho bà chánh và
nếu chẳng may phải một năm mất
mùa hay mùa màng kém xấu thì
chồng bác không khỏi là một đứa
nô lệ của bà chánh. Nếu bác biết
ngã thế thi còn đâu về hòn hở
trên nét mặt mộc mạc của bác, thi
bác đã chẳng kẽ lè những công đức
quý hóa của bà chánh với hết thảy
mọi người quen thuộc. Biết đâu
rồi bác lại chẳng giống bác khán
Na bị vội dập dưới cái nụ vạn đại
của bà hàn Năm mà bác vẫn yên
tri là ân nhân của mình.

Khắp làng, từ giàu cho chí nghèo,
nhà nào cũng bận rộn dọn dẹp chỗ
chứa thóc. Họ châm chú vào công
việc ấy như thê mấy anh đong
thứ châm chú vào việc đón rước
quan.

Nhà bác Chính hép quá. Bác phải
thu gọn ban thờ, ống hương, ống
hoa, đèn nến, bát nhang vào một
nơi để nhường chỗ cho vựa thóc,
và phủ mấy chiếc chiếu cũ rich từ
đời nào lên trên để che cho khỏi
bụi. Xưa nay, đối với ông bà, ông
vai, bác vẫn một lòng kính cần,
không bao giờ dám sao nhãng,
không bao giờ dám đề một thứ gì
về tấp lên trên ban thờ.

Cái Mít hôm nay cũng phải bỏ cả
buổi hàng, ở nhà say thóc, dã gạo
đè nǎu cơm cho thợ gặt ăn. Chủ
nhó, một anh canh điện vạm vỡ, ngồi
chè lạt ở ngoài thềm. Còn thằng
Chốc thi nhập bọn với lũ trẻ khác
đi ra đồng mót lúa. Nó khôn khéo
đem cả ấm nước, diều cày và « bù
nhùi » đi đổi đồng. Nhờ gấp phải

nha chủ nào kiệt quá nó sẽ bị đuổi
lên bờ và không được dự vào bữa
cơm thóc. Nhưng điều đó ít khi xảy
ra. Vài mỗi năm, bết mửa gặt, nhà
bác Chính thế nào cũng kiếm được
vài ba thùng thóc mót.

Trâu đã có rơm ăn thừa thãi nên
bọn mực đồng không phải đi chăn
nữa. Chúng họp nhau thành
phường đi gặt thuê. Bè đảng chúng
mạnh lâm vì chỗ nào chúng cũng
giữ số đông. Nhờ có chúng, các
chủ ruộng không thể bắt chết hạ
công xuống quá được. Mấy năm nay

thế cũng chỉ vì con trâu cái, con
trâu cái mà bằng ngày bác mợ
tưởng như một vị công chức mợ
tưởng một nếp nhà Hà-nội. Bác
gái chịu khó cho chồng đi làm thuê
làm mướn cũng chỉ vì một lẽ ấy.
Hữu chi cách thành. Chả biết rồi
cái mong ước tậu một con trâu cái
có thành không?

Hiện giờ chỉ biết : mấy năm
trước vì kinh tế khủng hoảng,
thóc hơn công rẻ, vợ chồng cầy
chẳng đủ tiền nộp thuế, công ch่าง
đủ mày miệng ăn, phải vay mượn

— Diện hay sao mà hát h้อง rầm
nhà lén thế ?

— Thích trí thi hát chơi chứ diễn
với cuồng gi.

— Thầy nó trông, có bốn hào mà
lung rồ cá mồi, rẽ qua. Vợ vừa nói
vừa cui xuống nhặt những bó rau
muống và chè tươi sang cái vỉ, đê lè
ra những con cá con, minh trắng
sáng như bạc. Không thấy chồng
trả lời, vợ nói tiếp :

— Thầy nó à, hôm nay tôi gặp ^{cá} Liên, con bà hàn. Góm! sao mà
kiết thế ! Nhà cây hàng hai, ba mươi
mẫu mà chỉ mua toàn cá khô. Ý
chừng đê người làm ăn cho đỡ tổn.

— Sao bu mày không mua cá khô ?
Chồng hỏi thế là vì đương bàn
khoản về ý định làm giàu.

— Đắt hơn một tí nhưng đã được
ăn ngọt lành. Với lại, người ta đến
làm giúp, mình cũng nên xíu cho tử
tế. Người ta có ăn hàng năm hàng
đời với mình đâu mà sợ tổn.

— Cứ nghĩ như bu mày thi còn
bao giờ dành dụm được. Tích tiêu
thanhd đại, cứ một tí, một tí mà rồi
chả thành nhiều à !

Không muốn đôi co với chồng,
bác gái quay xuống bếp, gọi :

— Mít a ! hãy đê đẩy. Mày đem
mấy bó rau ra ao rửa đã.

Mít đang ngồi xồm sàng gạo trong
bếp, đứng dậy, chạy lại chỗ mẹ, cù
xuống rồ cá :

— Ôi cá rồi.

— Mời chư rói à, mắt ! Bốn hào
đẩy.

— Rẽ đẩy bu à, hôm nọ bà tông
mua năm hào mà cũng chỉ bằng
ngần này thôi.

Rồi Mít cắp rồ rau, chè ra ao làng.
Còn bác Chính gái ra ngồi ở sân làm
cá trên cái thớt cầu đèn nhung mùn.

Vài ba con gà kiếm ăn quanh
quần đáy. Mỗi lần bác vứt miếng
ruột cá xuống đất, chúng nó săn lai
tranh nhau mồi. Một con vờ được,
chạy. Những con khác đuổi theo
lên con kia cuồng quít. Bỗng một
con chó mực ở đâu chạy đến, săn
lắp vào rồ cá. Bác Chính gái lấy
sóng dao nện mạnh vào lưng con
chó, mồm lầm bầm chửi rủa. Con
chó đau quá, vừa chạy vừa kêu
ăng ăng. Bác Chính gái đã đòn dẹp
quét tước xong, đến ngồi chě lật với
em. Hai người vừa làm việc vừa
chuyện trò, thỉnh thoảng đặc chí
cười ha hả.

(Còn nữa)

Trần Tiêu

nhiều thợ gặt đã nhập phường với
chúng. Trong ấy có cả bác Chính.

Vì thế, năm nay bác cấy ba mẫu
mà chẳng phải mượn mốt ai. Đã có
phường của bác. Nếu mười lăm
người trong phường đến gặt giúp
bác thì rỗi bác lại phải gặt giúp lại
mười lăm người ấy. Hết mười lăm
người, bác sẽ theo họ đi gặt các
nơi, không còn sợ hờ ngờ và chắc
là được công cao vì đi đến đâu
cũng sẵn có cảnh mục đồng ủng hộ.
Thợ gặt ngoài không dám xen vào
phá giá.

Kề ra thi ít người như bác Chính,
một người đã cấy ngót ba mẫu mà
còn chịu di gặt thuê, không sợ mất
thê diện. Bác nhin nhục được đến

mỗi chỗ một ít, đến nay vẫn chưa
trả sach nợ.

Tuy vậy mà bác Chính vẫn vui
vẻ, vẫn ra công làm việc, vẫn mong
ước, vẫn chắc chắn sẽ có một con
trâu cái. Rồi con trâu cái sẽ đê ra
con nghé con. Rồi con trâu cái sẽ
giúp bác kiếm ra tiền. Rồi mỗi
năm bác sẽ tậu thêm được một vài
sào. Rồi bác sẽ giàu có. Rồi bác
cũng sẽ ra làm hương làm lý như
hương Kha, trước kia chỉ là một
tên mục đồng nghèo khó hơn bác.
Nghĩ vậy bác sung sướng quá thoát
ra những tiếng hát nhiều ngao vang
nhà.

Bác gái di chợ về đặt rồ xuống
thêm, ngừng lên bảo chồng :

Tại 183, Đường cầu Cầu Đông
183, Bd Henri d'Orléans, Hanoi)

TÉL. 888

D^r CAO-XUAN-CAM

Tốt nghiệp tại Đại Học Đường Paris
nguyễn Trung-ký bệnh-viện
quản đốc chuyên trị
Mệnh Hoa Liệu và Nội thương

THIẾM NỘI KHÁM { Sáng 8h đến 11h30
Chiều 3h đến 6h
Khi cần kíp mời về
nhà lúc nào cũng được.
Có phòng dưỡng bệnh
và hộ sinh

Làm thế nào cho người yêu phải nghĩ đến mình và bắt
được người khác phải theo ý muốn của mình,

KHOA HỌC HUYỀN BÍ

sẽ chỉ dẫn các bạn biết những điều bí mật ấy.

KHOA HỌC HUYỀN BÍ

còn chỉ cách cho các bạn tự mình học lấy thời miên, áo
thuật và xem triết tự, tướng tay, tử vi, v.v. một cách rất
dận dí nhanh chóng.

Mỗi tập 3 xu — 3 tháng Op.50 — 6 tháng Op.80

Thư gửi về nhà in MAI-LINH — Hanoi

Dầu Cá

Rất nhiều sinh tố (vitamines)

Trẻ con chậm nhón,

Người già ít cân,

Người yếu phổi

đều phải dùng dầu cá
tại hiệu Thuốc Tây vườn
hoa cửa Nam

Pharmacie **TIN**

5-7, Place Negret — Hanoi

Téléphone : N 880

NHÀ HANG TỐI

200.000 người sống trong
những nhà hang tối ở Paris

THÁNG Juillet 1935 — sau bao nhiêu năm người ta chênh mảng với công việc bài trừ những nhà hang tối trong thành phố — có hai người đã cả quyết trừ cái nay của xã hội ấy và ấn định một phương pháp có hiệu quả và nhanh chóng để loại bỏ những nhà hang tối trong thành phố Paris. (Hai người ấy là ông Louis Sellier, hội viên và nghị viên thành phố Paris và ông Mestais kiến trúc sư và giám đốc sở do đặc Paris. Bà Georges Leygues quả phụ ông cố chánh hội trưởng Hội đồng thành phố làm chánh hội trưởng Hội bài trừ nhà hang tối, đã giúp đỡ hai ông.)

Kể từ năm 1909, người ta đã bắt đầu loại bỏ và chia những nhà hang tối ở Paris ra từng khu vực. Có 19 khu tất cả. Đến nay, một khu đã hoàn toàn bị xóa bỏ, vì năm 1924 bệnh dịch tả đã phát ra ở đây rất dữ dội.

Trong hai khu khác, người ta đã phá bỏ nhiều nhà và di dời đi nơi khác. Trong 29 năm mà làm được có thể là ít lâm và đã tồn vào đây 130 triệu quan.

Trong 16 khu hang tối còn lại, có 4.200 nhà. Diện tích tổng cộng được 250 mẫu (mẫu tây) và dân số chừng 20 vạn (hơn dân số Hà-nội). Số 20 vạn ấy là số dân Paris phải di khỏi 4.200 lôp nhà tú.

Hiện nay việc di ấy phải tốn tới 2.000 triệu. Những người lạc quan cho là phá bỏ hết được những khu nhà hang tối kia để thay vào bằng

nhiều nhà kiều mới, sáng sủa và hợp vệ sinh, it ra phải mất 20 năm nữa.

Khu Saint-Merri ở Paris số người chết gấp hai ở các nơi khác

Người ta có thể sống sáu tuần lễ không ăn, một tuần lễ không uống, nhưng không khống khi người ta chỉ sống ba phút. Thế mà ở giữa Paris, 200.000 người sống thiếu không khí, trong những nhà hang tối.

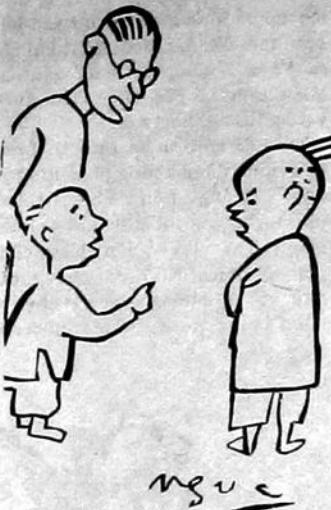
Ở New-York có 6.300 người trong một cây số vuông, ở Londres 14.800, ở Paris 33.500. Một người dân Paris có năm lần kém không khí để thở đối với một người dân ở New-York và hai lần kém một người ở Londres. Trong khu Rochechouart của thành phố Paris có 82.000 người ở mỗi cây số.

Ở Bruxelles trong 10.000 người thì 6.4 người chết về bệnh lao, ở Londres 8.7, ở Berlin 8.4, ở Rome 8.8, ở Paris 17.7. Paris là thành phố chiếm kỷ lục về bệnh lao. (Còn Hanoi và vùng ngoại ô?) Ở Paris số người mắc bệnh lao nhiều gấp ba ở Bruxelles. Không phải chỉ riêng có bệnh lao giết hại dân Paris trong những khu hang tối. Sự phỏng đăng thái quá cũng tai hại rất lớn. Những viện tế bần của thành phố đều chất nich, mà phần đông là dân ở các khu nhà hang tối.

Ở Paris, khu nhà hang tối ô uế nhất là khu Saint Merri; khu quang đãng sang sủa nhất là khu des Invalides. Vì thế: ở Saint Merri chết nhiều gấp hai ở Invalides, và khi một người ở Invalides chết về bệnh lao thì tám người chết về lao ở Saint Merri.

Không khí và ánh sáng đã thắng bệnh tật

Một đạo sắc lệnh luật ngày tháng Juin 1938 đã ấn định 11.000 triệu đê bài trừ những nhà hang tối ở Paris,

nguồn

THẦY GIÁO — Mão, có thật anh
tất thắng Tý không?

MÃO — Bẩm, quả không ạ!

TÝ — Thật đấy ạ!

MÃO — Láo! Tao lại tất cho cái
nữa bây giờ.

5.000 triệu trich ở công quỹ ra còn
6.000 triệu về phần dân (ở những
thôn hang tối) phải gánh vác.

Điều trở ngại lớn trong việc phá hủy những nhà hang tối là người ở trong những nhà ấy không chịu dọn đi. Thế mà trong luật đã định rằng chỉ có thể đuổi họ đi khi nào có cho họ một chỗ ở hợp vệ sinh mà giá thuê cũng ngang giá thuê cũ.

Trong các khu nhà hang tối, thành phố sẽ xây những phố sáng sủa rộng rãi. Đường trong phố sẽ rộng từ 15 đến 30 thước và nhứng đầu ngã ba, ngã tư từ 50 đến 80 thước. Sẽ có nhiều phố lớn có trồng cây và những sân vận động. Một thành phố phải hoạt động, và muốn cho hoạt động, phải có một khoảnh trung tâm, một trái tim: tất cả các phố sẽ chau đầu về một đích chỗ này sẽ hoạt động và đẹp nhất trong kinh.

Những dãy nhà sắp dựng thế cho những nhà hang tối ở Paris sẽ là những gương mẫu cho các thành phố khác.

(Match)

M. lược dịch

L.T.S. — Ở các thành phố bên Đông-Dương (phố Annam và ngoại ô) sự nguy hiểm về nhà hang tối ít nhất cũng gấp mười ở Paris.

Âm nhạc không làm
đuối tinh tinh người ta
... mà trái lại làm
cho ta loạn trí

T A phải nhận rằng người Mỹ luôn lao động có những sáng kiến mới lạ, nhiều khi khiến ta phải ngạc nhiên. Hắn bạn tin, theo một câu trả lời ngắn, rằng « âm nhạc làm đuối tinh tinh người ta ». Không phải không đúng một chút nào... Bạn hãy gác cái ấy vào « một xó », và nghĩ, trái lại, theo bác sĩ Wolf Adler, giáo sư ở đại học đường Columbia, rằng những âm điệu tuyệt diệu cũng có những ảnh hưởng không hay cho bộ thần kinh của ta. Ông Adler quả quyết rằng âm nhạc cho đầu taget hay, không những làm mỏi bộ thần kinh, bắt trí ta phải cố sức chú ý, mà chính những âm thanh của tiếng đàn đưa rã ảnh hưởng đến thần kinh, khiến ta phải thở ra thái quá. Bạn đã nhận thấy như thế chưa? Chưa hết đâu. Điều lạ hơn nữa là giáo sư Adler đã khiến được nhiều người theo mình, và sẽ đón lên Thượng nghị viện Mỹ yêu cầu cấm hòa nhạc ở bãi biển và trong các tàu điện.

Lá một thứ cây làm ta quên đói

B ÁO chí đã thuật lại biết bao nhiêu lần những cảnh đói khát của người Á trong mấy tháng sắp kết liễu cuộc chiến tranh với nước Ý. Khi ấy quân lính đã cạn hết lương thực mang theo mà thực phẩm ở quanh nơi cắm trại cũng không còn gì. Maon làm cho quên đói đè lấp sấp, họ phải ăn lá một thứ cây: cây Catha edulis.

Một nhà thảo mộc học Thug-diên đã mang cây ấy về Âu-châu khoảng một trăm năm nay. Ở châu Phi có đó mọc khắp các miền gần đường xích đạo; nhưng riêng trong nước Á người ta thấy rất nhiều. Đó là một cây nhỏ, thấp, lá có vị chát và được tinh tao. Người ta đã có lấy giống về giống ở Pháp và ở Algérie. Người bán xú cắt cành ngọn, không bỏ lá, buộc thành từng túm từ bốn đến năm mươi ngọn sau khi đã phơi khô, rồi bỏ lại thành bó để đưa đi bán.

Cách dùng cây catha cũng như dùng chè, ca-phê hay kola; người ta hái lá hay pha lá lấy nước uống, có một hương vị rất thơm.

(Marianne)

M. thuật

Nụ CƯỜ

(Cầu Tài và May)

Cầu Tài và May
các Môn-Học cao-siêu khác, linh chiết khác hẳn 5 pháp-thuật Cầu Tài và May, các

Tùy theo số bạn xin hoặc lối, Tài bạch trong năm hương vị, các

thầy kết-quả mau hay chậm.

Trong một năm, dù số sáu đến bực nào, bạn nào cũng

công và giàu có. Trong lúc vận đòn các pháp-thuật này là tuy

đe cầu tài và các may cho bạn. Về bồi vận đòn, các bạn

hoặc-lộc nhớ thời.

1.) Lưỡng-long pháp-bảo: là bùa rất thần-diện dùng

về Đông-dương.

CABINET D'ARCHITECTE
NGUYỄN - CAO - LUYỄN
HOANG - NHƯ - TIẾP
Architectes diplômés P.L.G.I.
Angle Rues Richaud et
Borgnis Desbordes — Hanoi
TÉL. 878

Lời Thông-tin chung cùng các bạn

Hàng ngày, chúng tôi nhận được nhiều thư của các bạn xa gần hỏi tin tức và học các pháp thuật Cầu Tài và Cầu May. Mục đích chúng tôi là: đón 5 phương-pháp bayen-bí ấy làm cho mọi người biết sức linh-nghiêm của các pháp-bảo ấy đến bậc nào và để quảng cáo trước cho những khoa-học thần-diệu,

cao-siêu khác mà chúng tôi sẽ đem truyền, sau khi lập song một Trung-tâm-diễn truyền phép (Centre d'Initiation des Sciences Hermétiques du Mystérieux Thibet). Bởi vậy, chúng tôi cho số các bạn học đến bây giờ là đủ lâm rồi, nên chúng tôi định rằng:

1.) Báo Ngày Nay số 142 là số thông-tin cuối cùng của chúng tôi với các bạn bằng báo ấy.

2.) Sang năm Kỷ-Mão (kể từ ngày 19 Février 1939), mỗi pháp-bảo sẽ tăng thêm 3p.

3.) Chúng tôi chỉ truyền 5 pháp Cầu Tài và Cầu May đến hết hôm 31 Mars 1939 là chung. Từ Avril trở về sau, chúng tôi không thué Hộp thư số 127 nữa và định chỉ sự truyền phép.

Quá ngày 31 Mars 1938, dù các bạn trả gấp mây, chúng tôi bắt đầu dĩ khôi gìn giữ thêm nữa. Vì rằng từ 1er Avril trở đi, chúng tôi chỉ chuyên-chú sún soan, sếp-dặt mọi cách để lập ở Bắc-kỳ bay Văn-Nam một Trung-tâm-diễn truyền

THƯỜNG THỨC

LÝ HƯƠNG HOA BÓNG

CÁCH cài hương hoa hồng thường làm theo cách sau đây: cho cánh hoa hồng và nước vào nồi cất nước hoa; hơi nước bốc lên mang theo hương thơm và sau khi động lại, chè vào một cái bình; bình này pha dưới cát một bộ phận hình dáng như cái cỗ ngỗng để loại dần nước đi, còn cát nước hoa nhẹ hơn, nồi lên trên thì ở lại trong bình.

Có thể đưa lõa ngay vào nồi cát nước hoa nhưng dan cách thùy — có những ống dẫn hơi — thì hơn vì sẽ tránh cho cánh hoa ở xát nồi bị han nóng quá.

Trong những máy cất nước hoa tối tăm, người ta không cần đến nồi cát.

ĐỀ DÀNH HOA

1.) Cắm hoa vào một bình nước có pha 5gr. sel ammoniac mỗi lít. Như thế hoa sẽ tươi được một tháng hay hơn một tháng.

Muốn cho hoa được bền hơn nữa, mang nhung cả hoa vào nước có pha hồ: 12gr. hồ pha vào một lít nước.

2.) Một cách khác là khiết cho nòi thành hoa theo ý muốn của ta. Lắng nòi phải cắt cánh dài ít ra mười phân; gán xi các đầu cuồng rồi bọc riêng từng cái na bằng giấy dầu. Muốn cho nòi vào bắt cứ mùa nào, chỉ việc cắt đầu cuồng gán xi đi và nhúng nòi vào nước có pha một lít muối.

BO CÂY THEO BÓNG

Gần gốc cây ta muốn do, bạn cầm thẳng lên mặt đất một cái gậy, cao một thước từ mặt đất trở lên. Đeo bóng cái gậy ấy và bông cây kia. Bóng cây gấp bao nhiêu lần bóng gậy lúc là cây cao bấy nhiêu thước. Thị dụ: bóng gậy 0m50, bóng cây 4m00. Cây ấy sẽ cao: 4m. : 0,5 = 8m.

MUỐN BIẾT MỘT THỨ

THAN CỦI TỐT HAY XẤU

Than củi tốt dùng trong kỹ nghệ phải to từ 25 đến 30 ly đường kính; than phải chắc, dắn, ròn; chỗ sứt vỡ trong phải đèn bóng. Phải loại những than chưa cháy hết gỗ, vì đốt than này khói lắm; cung phải loại những than nhỏ và than vụn, chỉ bán riêng để đan bếp. Một thước khổ than tốt phải nặng chừng 250 cân. (D. I.)

L'U'Q'M LĂT

Dùng gỗ chẽ ra nhiều chất có ích

ĐÁY không phải là nói về những việc đương tiến hành ở trong các phòng thí nghiệm, mà là những chất hiện đã dùng ở trong kỹ nghệ. Ở Đức người ta đã dùng gỗ chẽ ra chất lỏng trắng trứng, chất hydrate de carbone và mờ. Cận bã của những chất trên dùng làm than đốt, cung tựa như than lò ở đây sống do thảo mộc mục nát ra, nhưng sút nóng hơn nhiều lắm. Than áy khi đã cháy, không còn đốt tro tàn lại và cứ theo những nhà chuyên môn thi có thể dùng làm « dầu chạy máy sôl » (carburant solide) thay cho dầu sáp.

Người ta còn lấy ở gỗ ra một chất đương đẽ chữa bệnh di tiêu ra đường rất công hiệu. (D. I.)

Đọc sách trong tối

CÓ tin một nhà ăn loát Mỹ đã định xuất bản một tờ báo in bằng mực có chất dạ quang. Ông ta nói như thế sẽ tiện lâm vi khỉ đi ngủ, ta không cần phải thắp đèn ở đầu giường để xem báo.

Người ta không thể luring trước được công chúng sẽ hoan nghênh cái sáng kiến ấy đến bức nào. Riêng đối với chúng tôi, chúng tôi không hoan nghênh một cách quá sốt sắng: chúng tôi thích những báo có thể đọc ban ngày được hơn. (Robinson)

Sự tiến bộ của máy móc... và nghề nông

Ú Louisiane ở Mỹ mỗi năm sản xuất hai mươi triệu Mỹ kim mía, mà cách gặt ngày nay vẫn theo lối cũ như năm trăm năm về trước. Người bón xú chǎm mía bằng một thứ dao riêng. Cách gặt như thế chậm lâm nên rất nhiều mía bị hỏng vì gặt muộn quá.

Nay người ta mới sáng chế ra một thứ máy gặt nhanh bằng tay năm mươi đến sáu mươi người. Máy này đặt ở ruộng, đắt nào cũng được và gặt một tấn mía chỉ hết ba hay bốn phút. Máy đó buộc mía thành bó rồi chất thành đồng và đồng thời cắt ngọn đi để dùng vào việc nuôi súc vật. Số ngọn mía gặt trong hai ngày đủ chi phí về việc trồng nom giữ gìn cái máy kia. (D. I.)

Sự tiến bộ của viễn vọng - cơ (télévision)

VĨEN VỌNG Cứ ngày nay rất tiến bộ. Nếu năm xưa qua người ta có thể cho cái khoa học ấy đã đến trình độ hoàn mỹ về phương diện kỹ thuật thi năm nay người ta có thể cho là vẫn dễ thiết dụng để giải quyết xong; viễn vọng cơ đã đến thời kỳ sản xuất nhiều theo một kiểu mẫu, cung như các máy móc khác. Cách chế tạo áy có ảnh hưởng trực tiếp đến giá tiền. Trước đây chừng một năm, một chiếc máy viễn vọng trị giá một trăm bảng Anh. Nay người ta có thể mua chiếc máy áy chỉ bốn mươi bảng; lại để những máy sản xuất ra sau này thi hẳn là còn hạ giá hơn nữa.

Ở Anh có nhiều nhà máy làm và bán riêng từng bộ phận của viễn vọng cơ, vi nhiều người thích lắp một cái may theo ý riêng của mình. Năm nay họ mua được những bộ phận tốt mà năm ngoái không có. (D. I.)

Cấm luyện tập

N GUỒI ta nói rằng Hòa-lan là một cái thiên đường của những người đi xe đạp. Nói cho đúng thi ở đây những tay đạp thi trên vòng cờ băng nghìn hàng vạn, và trong các thành phố lớn, đường tràn ngập những người đạp xe đạp.

Nhưng nếu đối với quân chúng người ta dễ dàng ngăn náo thi đối với những tay đua xe đạp người ta lại bỏ buộc ngăn ấy.

Vì những cuộc đua xe ở ngoài đường bị cấm hẳn, cá đến cách họp bọn đê luyện tập cũng bị cấm.

Vậy những tay đạp xe đạp, như Pellenaeer, Kaer, Slaat, v. v., làm cách nào để tập đua?

Họ phải lêu một mình về những con đường nhỏ ở thôn quê, tránh hết những đường lớn quan trọng.

Có lẽ vì thế mà ở Hòa-lan có rất nhiều những tay đua xe đạp trên vòng hơn là ở ngoài đường. (Junior)

Món chơi khúc-côn-cầu trên băng rất thịnh hành ở Canada

A I cũng biết những tay chơi khúc-côn-cầu ở Canada giỏi nhất hoàn-cầu

Hockey

Đồ CUNG — Thiên địa phong
trần, hồng nhan đa truân.

Trò KÍNH — Thủ thay, thay đẽ
tụt quần dâng sau.

Cái đỗ dỗ biếu lâm vì ở đây họ chơi môn thể thao trên ngay từ thuở nhỏ.

Một tay chơi cầu có tài là Georges Mantha có nói :

— Ở Canada, chúng tôi tập đi trên băng cùng với khi tập đi. Lên bốn, năm tuổi, trẻ con chúng tôi đã là một ngôi sao trên toyet...

— Trong các trường học, trẻ con ở đây chơi khúc-côn-cầu như trẻ ở Pháp chơi bóng tròn. Và — Mantha nói quả quyết — chúng tôi có những đội khúc-côn-tré từ chín đến mươi tuổi chơi có khoa học và hay hơn những đội người lớn của Pháp!..

Riêng cầu quả quyết sau cùng, chúng tôi không chịu trách nhiệm... (Junior)

Một thứ hoa lá

O , Mexique có một thứ hoa ngày đài rất nhiều màu: buồm sang sớm: trắng, 8 giờ: phớt hồng, 11 giờ: đỏ xanh, đúng trưa: đỏ tía. Rồi về chiều 1 giờ: đỏ-tím, 2 giờ: tím-bản, đến 5 giờ hóra lam-xanh rồi tối đến thì thành đen.

Ở vườn bách thảo Mexico hiện người ta đương gác thứ hoa lá ấy.

(Robinson)

M. dịch

của Thần-Tài

Mag bằng Pháp-Thuật của Tây-Tạng)

Cần may này. 2.) Hồng-vân pháp-bảo : Chuyên ứng dụng về lúc đánh bạc hay đánh cá ngựa bày giờ.

3.) Kim-lai pháp-bảo : bùa cầu tài và may mắn cho các nhà doanh-nghiệp, buôn bán, nông già và lao động.

4.) Bạch-xà pháp-bảo : giúp các người làm việc băng linh thần; sinh-viên, nhà văn, các viên chức công-sở hay tư-gia.

5.) Bạch-vân pháp-bảo : bùa cầu tài và may của các hàng quan lại và các viên chức Nam-Triều.

Mỗi pháp thuật chia ra 2 phần, học rất chóng và dễ làm.

a) Hình-Nhi Hợp Học (initiation exotérique) là phần phá-hại đẽ phá và giải

b) Hình-Nhi Thượng-Học (initiation ésotérique) là phần kiến-thiết cầu các Thần-Lực ở bên kia cõi thế để giúp đỡ trong mọi việc hàng ngày.

Giá học :

1.) Luồng-long pháp-bảo :	3p.20	3.) Kim-Lai pháp-bảo :	7p.20
2.) Hồng-Vân —	5p.20	4.) Bạch-Xà —	6p.20

Ngoại quốc và người Áo: giá gấp đôi.

Thờ từ, Mandat : xin gửi cho người Thông-tin kiêm Thủ-quỹ ở Hanoi: M. Nguyễn Văn-Hoạch, boite postale n° 127, Hanoi. Gửi recommandé : kèm 0p.30 mỗi pháp-bảo.

CÁCH HỌC — 1.) Biên rõ tên các pháp-bảo muốn học, kèm cả mandat ;

2.) Biên rõ tên tuổi, chỗ ở, ngày sinh tháng đẻ ;

3.) Kẽ rõ mọi sự thất bại về tiền tài 5 năm gần đây.

CHÚ Ý — 1.) Xin miễn hỏi những vấn đề : Ái-tinh, vợ con, gia sự v. v. v. : Giáo chủ chỉ chuyên phả và giải mọi sự khó-khăn về tiền-tài thôi.

2.) Muốn hỏi điều gì : kèm timbre 0p06.

4.) Nên xem kỹ lại báo Ngày Nay số 139 và 140.

CON ĐƯỜNG SÁNG

TRUYỆN DÀI của NHẤT-LINH

(Tiếp theo)

NHỎI lại Duy mỉm cười. Sau mấy năm trời say đắm trong các thú vui trại lạc, Duy đã nhiều lần muốn rút bỏ, nhưng mỗi lần có cái ý định đó thì chàng lại chui đầu vào dám vui chơi nhiều hơn lên, mong sao chơi cho thật chán đi để lấy can đảm thôi hẳn. Chàng cũng như đứa bé đã nguôi tức rồi ròn cõi khóc cho chán trường đê khỏi ân hận tiếc về sau. Nhưng chàng muốn xa lánh mãi vẫn không được; sau ít ngày chàng lại nhớ tiếc cái đời vui thú chưa chán hẳn hay ít ra còn dễ chịu hơn cái đời bình thường mà chàng thấy vô vị buồn nản hơn. Chàng chán cả sự sống rồi nên đứng trước cuộc đời sống bình thường chàng vẫn ăn hận tiếc những cuộc vui nó đã giúp chàng quên được sự sống. Chàng lại tự bảo :

— Còn sống được như thế thì hay cứ sống như thế có sao đâu. Rồi chàng lại dấn mình vào cuộc đời vui thú trại lạc. Càng ngày Duy càng thấy chán hơn lên và càng thấy khó rút bỏ hơn trước. Lòng chán sự sống cũng tăng dần; tuy ngày sắp đến chàng biết chỉ dem lại cho chàng toàn những cái vui thú cả mà lúc nào chàng cũng nơm nớp sợ những ngày sắp đến. Chàng mang máng không muốn sống như thế này nữa, nhưng chàng không biết sống khác là sống thế nào và sống khác đê làm gì.

Muốn thôi nghĩ, Duy ngồi nhôm dậy, lấy tay đập mạnh vào vai Lan rồi vừa ngáp vừa nói :

— Sáng rồi dậy thôi, cõi mình ! Duy ra ngoài đánh thức hai bạn dậy. Qua cửa sổ chàng thoáng thấy mặt nước sông lóng lánh sáng và những gợn nước làm rung rinh những ánh hồng, ánh lam của bồng mây. Mùa xanh của núi Tân-Viên xa thâm lại và mát dịu như vỉ ướt sương ban đêm.

Nghệ thuật giấc hỏi :

— Dậy làm gì sớm thế ?

Như cái máy, Duy đáp lại :

— Tôi vè áp thăm nhà. Mai thế nào tôi cũng ra rồi cùng xuôi Hà Nội.

Nhung tâm trí chàng vẫn chăm chú vào tiếng một người đàn bà nói ở xa xa :

— Bàn mau mà vè cho sớm. Câu ấy không có gì lạ cả, chỉ

là một câu nói thường của cuộc đời sống hằng ngày, nhưng lúc đó Duy thấy tâm hồn mình vang lên như một tiếng chuông và cả một thế giới lạ vừa hé mở ra trước mặt chàng như cảnh sông núi lộ ra sau cửa sổ lúc nay.

Duy về nhà lấy xe. Hoàng đai cùng đi nhưng chàng từ chối, Duy dặn « ga » cho xe phóng thật nhanh và nghịch lái sát hẵn vào xe kia.

muốn. Chàng nhớ đến đảo Lan và so sánh Lan với những cô con gái quê trong sạch mà chàng đã cảm dỗ. Duy nghĩ thầm :

— Độ này gặt lúa chắc đông dù cả.

Nghĩ vậy, chàng thấy về thăm nhà đỡ ngại hơn trước.

Một chiếc ô tô đi ngược lại, Duy dặn « ga » cho xe phóng thật nhanh và nghịch lái sát hẵn vào xe kia.

nữa. Chàng thấy khó chịu và buồn :

— Không nên thế.

Nhưng thực ra chàng vẫn nghĩ : « có hại gì đến ai đâu » và chàng thấy lòng mình rung động hồi hộp như sắp được hưởng một cái thú mới mẻ.

Bối rối, Duy vội kết thúc bằng một ý nghĩ hối hận đê tự tha thứ :

— Bao giờ cho thoát được. Minh chỉ là một người yêu ôi như mọi người.

Chàng nghĩ đến những hành động của các chủ ấp khác và tự cho mình cũng không kém gì họ.

Duy quặt xe về phía tay trái đê di vào con đường về ấp. Đường nhỏ, Duy bấm xe đi rất thông thả. Chàng bỗ mũ đê cho giã thổi mát tóc và mát hai bên thái dương. Trước mắt Duy, giữa đám ruộng lúa xanh còn ngâm màu, những thửa ruộng lúa yêu, lúa di chín sớm, màu vàng tươi, sáng hẳn lên, trông như những mảnh ánh nắng. Hai bên đường những ngọn lúa nặng hạt nằm ngã rạp xuống bờ cỏ may hồng. Tiếng bánh xe chạm vào lúa nhẹ rào rào và những con châu chấu bay lên đậu cả vào trong xe, trên mũ, trên áo Duy. Những con châu chấu đều một loạt màu vàng như màu lúa và trông tưởng chừng như chúng nó cũng vừa mới chín theo lúa.

Xe đương di bỗng tắc nước « sảng ». Duy gắt lên một tiếng, hầm xe lại rồi xuống lấy kim loay hoay tháo ốc.

Trời nắng to bần lén. Duy thấy bóng minh in rõ trên đường sảng. Một cơn gió heo may đưa qua thoảng mùi lúa chín thơm như cẩm; cát ở đường bay lên thành một làn trắng mờ rồi là là quyền lấy các cây lúa.

Duy đương lom khom xoay ốc, bỗng ngừng tay, yên lặng như chờ đợi một sự gì chàng chưa biết rõ, nhưng đoán là rất quan trọng. Bên người Duy những bông thòi dáng cong cong gió đưa dày lắc lư rất thông thả; những ngọn lá nhọn đậm vút lên cao, màu vàng tươi và trong như bồ phách; qua khe lá dan nhau, ánh nắng đóng ở dưới gốc lúa còn ướt nước chiếu lên sáng chói. Ngoài xa nữa, lúa chín hàng nghìn hàng vạn bông đều đẽo rung động vui vẻ đón lấy ánh ám của mặt trời, đón lấy ánh

Yên lặng một lúc lâu, bỗng Duy lầm bầm :

— Có nên không.

Chàng dăm dăm nét mặt và lấy làm lạ về câu tự hỏi, không định mà thốt nhiên buột ra như một lời ăn năn vẫn ngầm ngầm trong muôn của họ khi nhìn chàng. Tự nhiên Duy thấy hồi hộp thêm

Crème Vénus

Thứ crème này chế riêng để lau sạch phấn, tránh được sự dùng sà-phòng vì sà-phòng dùng về mùa hanh làm cho khô da, chóng rắn má. CRÈME VÉNUS chế bằng các chất thuốc bắc da, làm cho mịn da, khỏi các mụn ở mặt. Dùng để lau nè rất tốt. Công nhón : 1\$00. Công nhỏ : 0\$50

Có bán tại hiệu thuốc tây Nguyễn đình Hoảng
52, PHỐ BÌNG KHÁNH (đầu phố Hué) — HANOI

sóng ở trên cao tản xuông như
bụi vàng.

Ánh sáng, lúa chín, gió lạnh
và thơm... Duy vẫn cúi lung, tay
chóng vào tai xe; chàng nín thở,
không dám động đậy. Chàng vừa
thông thía biết bao nhiêu sự
vui sướng, cả một đời sáng đẹp
mà bấy lâu chàng chỉ được di
khoảng cách, gần mà vẫn như xa
không bao giờ tới được. Duy lại
hở thở ấm, một nửa đời của
chàng mà chàng tưởng đã qua
hắn rồi, ánh sáng với màu lúa
vàng kia chàng thấy là biểu hiệu
của những nỗi vui xưa vẫn còn ở
đây đời chàng và đương lắp láng
như gọi chàng.

Chỉ một lúc tình cờ em xuống
chỗ « xe » chàng lại thấy cái
cảnh đời đẹp đẽ vẫn mơ ước trở
về với chàng gần ngay cạnh
chàng. Cảnh đời mà chàng muôn
sóng thấy vào cảnh đời buồn
nản, truy lục hiện giờ, chàng vừa
mới tìm thấy mà tim thấy một
cách rất tự nhiên, ngay một lúc
bất ngờ, không định tâm tìm
kiếm.

Duy say sưa như người đột
nhịn nhận được tin mừng, tin
một người yêu cũ ở xa sắp trở
về. Chàng lấy làm lạ rằng lại
tìm được thấy ngay trong có một
lúc dễ dàng như thế, nhưng
chàng có ngờ đâu rằng cái mà
chàng vừa mới thấy, chàng vẫn
tim kiếm từ lâu lắm rồi. Đột ngột
quá, Duy chưa dám tin hẳn,
chàng luống cuống tự bảo :

— Có thật hay không.

Thực ra, Duy không tìm thấy
đi hết. Nhưng chàng thêm được
một thứ rất khó tìm là lòng
chàng đã đổi khác : không phải
là một đời mới đợi chàng mà
chính là một người mới đã thay
vào người chàng.

Duy ngưng lên, tự kiêu nhin ra chung quanh đồng rông. Chàng lim dim mắt lại và choáng váng vì tưởng như thấy nhiều ánh sáng, nhiều gió quá thổi lộng vào trong tâm hồn. Song chàng vẫn ngầm thấy một nỗi phấp phỏng lo sợ rằng mình vừa tự lừa dối mình.

Về phía tây, ngọn núi Tân-viên
hùng tráng in lên nền trời xanh
nhạt. Ngắm bình núi Duy trưởng
tương ra một con đại bàng
không lồ đã sống từ đời thái cổ,
cúi đầu dương hai cánh như
chúc cất mình bay nhưng không
bao giờ bay lên được.

1v

Duy cúi mình múa nước trong
bè đồ vào thau. Ánh sáng phản
chiếu chạy loang láng trên bức
tường trắng, trên lá cây rồi thông
thả dần và dừng lại trên tường
thành một vùng sáng rung rinh.
Duy rút chiếc khăn bông ở giây
thén rồi dùng hai bàn tay vào

thau nước; một con gió heo may vừa thoảng qua và nước lạnh khiến chàng rùng mình một cách sưng sướng. Duy tàn mòn chàng bần khoán. Chàng nghĩ ngay đến câu hứa với hai người bạn: « mai thế nào tôi cũng ra » và chàng cho đó là một cớ bắt

— Bầm, cậu dận con hôm qua
rằng sáng nay đánh xe ra cậu đi
Việt-Trì.

Duy không có cớ để tức nữa,
gật đầu rồi nói:

— Anh đánh xe về « ga-ma »
ngay lập tức cho tôi.

Duy nhin cái ô tô lùi lùi tiến về
phía nhà « ga-ra » rồi dừng tự
vào bao lớn, trong người nhẹ
nhõm.

Chàng dành sai hẹn với các bạn, một lời hẹn không có nghĩa lý gì còn hơn là chính mình sai hẹn với mình. Thâm tâm chàng từ bỏ qua vẩn ngầm bảo rằng nên ở lại ấp, di là nguy hiểm và lại sẽ bị lôi kéo vào những cuộc vui cù. Chàng thấy sự quả quyết ấy chỉ khó khăn đối với mình thôi, còn đối với mọi người trong nhà thì việc chàng di hay không di chàng có một chút quan hệ gì. Nếu chỉ ở lại một, hai ngày thì việc quyết định ấy cũng không khó khăn lắm; Duy ngại là vì sự quyết định nhỏ nhặt ấy có bao hàm một ý nghĩa rất to tát đối với chàng : chàng đòi cả cách sống và như thế suốt đời.

Duy cỗ súc nhưng không thấy
lại được cái say sura êm thú sáng
hôm qua khi cui mình tháo ốc xe
Chàng rất lấy làm ngại khi nghĩ
dến rằng đã phải vất vả bao nhiêu
mà kết cục dè làm gì ? Đề sống
mãi một cuộc đời mà chàng chỉ
thấy yò yi.

Duy biết trước là sau này sẽ
sung sướng nhưng hiện nay thì
chỉ có lẽ phải bao chàng thế thôi,
chàng không sao cảm thấy và cảm
được mạnh mẽ để giúp can đảm
cho mình. Chàng tự nhủ sẽ có
sức nhưng chính sự cố sức ấy
làm chàng đau đớn; chàng
phải cố sức từng giây từng phút
một và như thế chưa chắc đã
thua gì, — biết đâu lại không
như mấy lần trước, chỉ một phút
chán nản cũng đủ mất công ba
nhiều ngày. Cái nơm nớp sợ s
ngã trước kia nó đã đưa chàng
một cách chắc chắn đến sự sang

Duy nghĩ đến bao nhiêu các bạn của chàng quắn quại ở trong vòng trùy lạc, không ra thoát, khác nào như những con thiêu thân vào mạng nhện, càng rầy rụa cánh càng xơ xác và vướng chặt thêm. Duy đưa mắt nhìn quanh như người cầu cứu và trong cái thương hại các bạn, chàng lại thấy ngãm này ra cảm vui tự kiêu và Ich kỷ rằng chàng thì chàng thoát được lần này.

Thấy cái vui dương e ấp lộ ra
chàng lại sợ hãi như người
dương cầm vật gì quý giá và rất
mong manh; Duy muốn yên
lặng, thôi nghĩ dè hạt sương vui
mới long lanh trong lòng chàng
khỏi tan đi. (Còn nữa)

ngâm nghĩ đến những cai vui
còn con của sự sống; chàng
đứng yên ngâm nghĩa vẻ trong
của nước mưa và những làn sóng
lăn tăn chạy trên bàn tay. Duy
rõ mặt rất thông thả; chàng
vẫn định sáng hôm nay ra Việt-
tri nhưng một ý tưởng trái ngược
lại vừa mới đến bảo chàng không
nên ra nữa. Duy lưỡng lự và lay
làm khó chịu rằng một việc rất
tầm thường như thế cũng làm

buộc chàng phải ra Việt-trì để
khỏi sai lời hẹn.

— Vả lại mình ở nhà cũng chẳng biết làm gì.

Mặc quần áo xong, Duy ra đứng ở hiên nhà, đợi ăn sáng. Chàng ngạc nhiên thấy cái ô tô của mình ai dã cho ra đỗ trước thềm. Chàng hỏi to, giọng gắt gỏng:

—Ai đánh xe ra đây thế?

Hiển sợ hãi chạy ra :

NUOC HOA NGUYEN CHAT
HIEU CON VOI

P H U C - L O I

Tchi-Leng	66, Rue des Paniers à Hanoi
Thiên-Thanh	Phố Khách à Nandinh
Quán-Hung-Leng	Rue Sarrant à Vinh
Phúc-Thịnh	Rue Paul-Bert à Hué
Quảng-Hưng-Long	Marché à Tournan
Bồng-Xuân	Rue Gia-Long à Quinphon
Pham-ha-Huyền	36, Rue Sabourain à Saigon

Hat san

Tiết hạnh khỉ phong !

Nước Nam số 1, trong truyện « Việc gì mà chết ? » :

Lê Hà quả quyết nói tiếp :

— Ý tôi chỉ muốn ra Hanoi vài hôm, đến ở nhà Yên hiến xác thịt cho người yêu rồi thi uống thuốc độc mà chết, vì tôi không mặt mũi nào nỡ thất tiết với người chồng mà tôi thề rằng lúc nào tôi cũng yêu quý.

Không hiến xác thịt mà uống thuốc độc chết thì vẫn thất tiết như thường ?

Vậy ra, theo ý Lê Hà, « tiết hạnh » chỉ to bằng cái bàn tay !

Vi... bì

Việt Báo số 695, trong bài « Chợ phiên giúp nạn dân Trung Hoa » :

Nữ tú nam thanh Hanoi kéo vào đông như ngày hội.

Thi khởi là ngày hội !

Trị sống

T. T. T. Báo số 236, trong truyện « Nhũng người của ngày mai » :

Hal chữ trị sinh nó cao quý và đẹp đẽ lắm. Lành thế nào cho sống mà không mất nhân cách, không tồn thương dến danh dự...

Trị sinh thi còn sống thế quái nào được ! Vì muốn trị sinh thi chỉ có một cách là lấy chày mà đập vào đầu thôi !

Choc ?

Cũng số ấy, trong truyện « Villa Lê Hồng » :

...một bên hình Lê Hồng chụp lùi về già, râu ria trong bộ áo thảm đen. Vẻ tương phản của tuổi hoàng đầu và bạch phát khen lòn tội ngậm ngùi thương tiếc bong ngồi sso.

Sao lại « hoàng » đầu ?

Hay tại bôi tam thiên đơn ?

Bầu ngô, mình sở !

T. B. T. Văn số 6492, trong bài « Chính khách 4 nước họp ở Mu-nich cứu ván hòa bình thế nào ? » :

Việc ấy giữ bí mật, nhưng trong tình đã biết rõ rồi. Các báo đảng tin buổi trưa ấy Đức sẽ động binh.

Quan Thống - sứ đi thăm đồn

diều kiêm lâm Da chong.

Alfieri bước vào, mặt sám ngắt. Cái diều bộ nhà hùng biện bén đáo mắt.

Có cớ cho Alfieri hoảng hồn lầm chờ ! Quan Thống sứ sang tận bộ ngoại giao Ý, chuyến này đem theo cả một cái đòn diều kiêm lâm Da chong !

Thanh khlékt

Cũng số báo ấy, trong bài « Các công chức bị bệnh hủi được nghỉ dài hạn » :

...hết hạn ấy mà bệnh chưa khỏi thì phải kè kè là nghỉ giả hạn không lương. Trong lúc nghỉ phải luôn luôn dễ thấy thuốc khám nghiệm và không được làm việc gì khác để có lương.

Luôn luôn dễ thấy thuốc khám nghiệm ?

Và nếu có thể sống bằng nước lã và không khi thi chẳng tội quái gì họ đi làm.

Ngược chiều

T. T. T. Năm số 10, trong truyện « Ly phu » :

Một đàn sếu bay thành hình chữ nhân, tát về phương bắc. Nó « bay ra ». Người ta thường bảo đó là điểm giờ sắp lạnh dữ dội.

Điểm sắp lạnh dữ dội mà lại bay về phương bắc ? Vậy chim ấy sợ lạnh hay thích lạnh ?

Lòng thông

Cũng trong truyện ấy :

Nàng lầm bầm khấn trời, vùi đất và thắp những nén hương lòng cầu nguyện « người xa » một ngày kia sẽ trở về..

Nén hương lòng thi cháy thế quái nào được !

Tài hoa

Cũng số ấy, trong mục « Phụ nữ » :

Ta còn chờ gì không « viết », được những ý tình tao nhã của ta vào ? Nếu dia mứt ấy, ta muốn mời những bạn thơ của ta thường thức :

Ở đây một ý ngọt ngào,

Một tình chong tham gửi vào tài hoa

Và ở đây, tài hoa là cái dạ dày, và người ta thường thức câu thơ bằng cái bụng.

HÀN ĐÃI SẠN

MUỐN ĐƯỢC

áo kiểu đẹp, laine
tốt, dùng bền

XIN ĐỎI CHO ĐƯỢC ÁO
CÓ DẤU HIỆU CÉCÉ

Bán buôn tại hiệu dệt

Cu Chung

100, Rue du Coton - Hanoi

— Lại một vụ
giết người câu.
— Thế à ?
— Bản 2 phát
phát đầu suyên
qua óc chết ngay.

VUI CƯỜI

Của Hoàng Ngọc Tuyền

Mua bát

KHÁCH HÀNG — Ông cho tôi xem mấy chông bát.

CHỦ HÀNG — Bát tay mấy chông ?

K. H. — Được, lấy mấy chông cũng được.

C. H. — Bát lát hộ sáu chông nhé !

K. H. — Thế nhiều quá, ít chút, ở nhà cũng có rồi.

Của B. Vách có tai

Lý Toét ra tinh vào nhà một ông Phán, trông thấy ông ta đang nói điện thoại. Máy điện thoại đê khít vách.

LÝ TOËT làm bầm, — Thảo nào người ta bảo : Rừng có mạch, vách có tai !

Bạn việc

ÔNG CẦM — Trong khi xảy ra cuộc ẩu đả, anh có mặt tại đó phải không ?

NGỌC — Đa vắng q.

ÔNG CẦM — Anh có trông thấy người này đánh nhau nhỏ này đến gần chết không ?

NGỌC — Đa có.

ÔNG CẦM — Thế sao anh không vào can thiệp ?

NGỌC — Lúc ấy tôi đang bận.

ÔNG CẦM — Bạn gì ?

NGỌC — Bạn chải lại cái đầu cho bóng.

Bàn hay

— Nhà tôi lập đánh dàn thể mà tôi có lợi lầm bắc q.

— Sao ? bác gái mới lập mà đã giỏi à ?

— Không ! nhưng hai cái nhà ở khil nhà tôi trước kia tôi trả mỗi cái nhũng một ngàn mà họ không chịu bán, nói giũ dẽ ở. Nhưng từ ngày nhà tôi lập dàn, họ rực rịch dọn đi, và chỉ bán lại cho tôi mỗi cái năm trăm thỏi.

Khám rượu

Được tin một nhà nổ nấm rượu lận, ông huyện sai thằng lục đến khám bắt và lâm biền bắn.

Người chủ nhà đã chuẩn bị từ bao giờ rồi. Ông huyện đợi mãi không thấy thằng lục về, cho người đồ đếm, đến nơi thấy ông lục nằm quay ra đất, mồm sặc sụa mùi rượu.

Trên bún, tờ biển, bún thằng biển
mập giồng chữ :

« Bắt được một vò rượu đê dưới
gầm giường... Nhà có hai cái lỗ...
hai cái bát... hai cái vại... cái gi
cũng hai... và đều quang lít cả... »

Cứu người

Giáp và Ất đi ngang qua bờ sông,
thấy một tấm biển đê mập giồng
chữ :

Ai cứu sống được một người ở
sông lên sẽ được thưởng 5d. Giáp
bảo Ất : Băng giờ lao nhẳng xuống
sông, mập với lao, rồi chúng ta chia
đối số tiền thưởng. Nói đoạn Giáp
nhảy úm xuống sông, và cất tiếng
kêu cứu.

Không ngờ nước chảy mạnh lôi
phảng Giáp ra xa. Còn Ất vẫn điem
nhiên ngồi ở bờ. Giáp cố nhoai đòn
lên kêu cứu một lần nữa, nhưng Ất
vẫn không nhúc nhích và nói làm
bầm một mình : « Giá nó trông thấy
tấm biển ấy. »

Thì ra gần tấm biển kia có một
tấm biển thứ hai nữa : Ai với được
một cái xác chết sẽ được thưởng 10d.

Của K. Thương vợ

CHỒNG — Tôi bảo mẹ không nên
tắm ở đây, nước sâu, nguy hiểm lắm.

VỢ — Nhưng tôi cứ muốn tắm ở
đây.

CHỒNG — Mẹ nhất định tắm ở
đây ?

VỢ — Vâng.

CHỒNG — Thế mẹ cởi hoa tai và
nhẫn đưa tôi giữ hộ cho.

Tai nạn

X. — Mai nồng tôi sẽ làm lê cười
Vân, vây nhờ anh đi với tôi xuống
nhà ông tri bộ đê lâm chứng giáp
tôi nhé !

Y. — Bạn bè trong cơn tai nạn
giúp đỡ nhau là lẽ thường.

Của Trương Văn Thảo

Đèn giờ

Lý Toét bị ra tòa :

Trước vành móng ngựa, quan tòa
bảo :

— Cụ ở đâu ?

— Bầm ở với bác Xã.

Q. T. — Thế bác Xã ở đâu ?

L. T. — Đa bầm ở với con.

Q. T. tức giận, — Thế cụ và bác
ta ở đâu ?

L. T. run sợ, — Đa, bầm quan lớn
đèn giờ soi xé, chứ thật chúng con
cùng ở với nhau.

NUÔT XU

(truyện tốc hành)

Một tháng bé tí leo
Xin mẹ tiền mua kẹo.
Đại bô xu oao móm,
Tung tăng nhảy chải chéo.

Tai nạn có ngòi đau,
Tiền trôi luột cuồng hẫu,
Lặng lẽ, nuốt chảng xuống:
Vừa nghẹt, cõi vừa đau.

Ông bố biết con hóc,
Vội vàng ôm bế xốc,
Đang tay vỗ mạnh lưng.
May quá, đồng xu ặc.

Thấy con đã thoát nguy,
Ông bố khoái, cười khì
Hà via, rồi bỗng cợt:
« Tháng này tướng đị kỳ ! »

Nuốt xu mà chảng chẽ,
Khi lớn hẳn ra phết,
Có thè làm quan to,
Xơi tiền như mồ khoé ! »

TÚ MŪ

THƠ TRÀO PHỦNG

YÊU NỮ Ô C

Có một bọn nghị cứu nước Ý,
Một ngày kia hứng trí chơi ngông.
Chẳng qua cốt đề lấy lòng
Phinh phò họ Mút, tướng công
độc tài.
Trong nghị viện, các ngài băng
hái,
Thấy thuyền đua thi lái cũng
dua —

Hãm hè, hép lớn, hô to
Rằng: « Đem đảo Cooc (Corse)
nhập vô nước nhà ! »
Trò khêu khích truyền ra ngoại
quốc,
Khiến toàn dân xứ Cooc bất bình.
Khắp nơi rầm rộ biếu tình,
Tỏ cùng Nước Mẹ trung thành
muôn năm.

Thề sống chết làm dân Đại-Pháp,
Chẳng để ai lấn lấp sơn hà.
Trong người, lại ngầm dễn ta.
Trong gia đình Pháp cũng là đầu
con.
Có kẻ thay nước non ta đẹp,
Mắt tráo treng, lấm lép, thòm
thèm.
Bằng chân như vại điếm nhiên,
Chẳng ai hàng hái đứng lên biếu
tinh.
Phải chăng ngã phận mình, ta túi,
Chốn quê cha ăn gùi nấm nhớ,
Cho nên ta mới thở ơ,
Nước non mặc Mẹ, hững hờ vậy
dì ?

TÚ MŪ

Tình khứ lưu

Phù qui sinh lễ nghĩa,
Tục cổ nhẫn bàng vè cảng là hay.
Nhưng nghiêm xem ở đất nước
Nam này,
Lẽ nghĩa quá thường xoay ra đờ
bèt !
Hay nói đến những liệt tùng tên
biệt
Của các « quan tài » đặt hết các
« quan thần ».
Hoặc như khi một quí chức về Táy,
Đi dứt hẳn, không có ngày mang
trở lại.
Ü ! Đặt tiệc tiễn chân khuôn đúc,
Tình khứ lưu lỗ nỗi nhớ nhung.
Cốc anh, cốc chú, cốc cụ, cốc ông.
Lẽ nghĩa ấy lự lòng là chính đáng.
Nhưng lâm trường chỉ về ngồi già
hạn.

Chừng một năm, dám bảy tháng
lại mò sang
Hoặc có khi thuyền chuyền rãi
xoảng.
Kẻ hiếu sự sinh làm to chuyện quái
Nào tiệc rượu linh đình om à,
Nào chúc từ ngọc nhả, chầu phun,
Đầy tiệc lâm ly, mến tiếc, não buôn,
Nghe, giòng lệ muôn luân như
nước máy !
Thường khi chinh những người
dự cuộc,
Lắng nghe câu rồng toác toảng
toảng,
Nhìn những trò lể nghĩa huênh
hoang.
Cũng thừa biết các vai tuồng đà
đồi.
Song khốn nỗi, tôn ti, lè lối,
Phải dù trò thơm thoổi, đê mẫn ngo
Ở đời, lầm truyện tầm phor..

TÚ MŪ

Rượu Cốt Nhát

MARTELL

ĐẠI LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie Ltd Bd Đồng Khán HANOI

là thứ rượu đã nổi tiếng
từ 200 năm nay

ĐI SIAM

Phóng sự và tranh của TÔ TÙ

(Tiếp theo và hết)

Thứ sáu

NH HƯỞNG Nhật ở Siam
nhưng gì?

AVề quân bị, tôi không
được thấy.

Nhưng về chỗ sống của người Xiêm, coi rõ lắm. Những nhà cửa thường dân thực giản dị đơn sơ, nhưng rất nhiều dụng ý về mỹ thuật. Nhà dựng toàn gỗ, mái lợp lùm, chung quanh có vườn hoa nhỏ xíu. Trên gác, tung dưới đều có bao lùi để ngâm vườn. Các phòng bé nhỏ ngăn nắp và sạch sẽ.

Những người sống trong các nhà đó — nhan nhản như nhà hàng chuỗi ở nước ta — quyết nhiên không phải là hạng người khồ. Họ có thể giờ đây yêu thiên nhiên, sửa sang hoa cảnh, hay vẽ lên những hàng rào bằng kẽm kín mít những thân tre hay thân trúc, cho nó có vẻ Nhật!

Ở đây, người ta che nắng hay mưa bằng dù Nhật-bản. Cả dòng sông của Tường-giới-Thạch cũng vậy.

Trong cái dù sắc sỡ, nghênh nắng ấy điểm khắp các nơi, ta có cảm giác người Nhật đã qua và đã đánh dấu vào đó.

Tôi đã muốn và đã định là một nhà du lịch thường, chỉ để ý đến những cái kỳ, ngộ, đặc biệt mà

mình chưa thấy hay biết.

Song không thế được. Tôi không thể quên tôi là người Annam, đang ở trên miếng đất mà trước kia chẳng xa gi — người nước tôi đã dâng.

Trong cái tôi, nhà du lịch đã lẩn đi lúc nào rồi! Chỉ còn lại người Annam. Người ấy nhìn người rời lại nhão nhát.

Thứ bảy

« Xã hội Xiêm chia hai cấp : thượng lưu và bình dân, không có nắc giữa :

Bình dân ở đây sống một cách dễ chịu. Hôm nay tôi sẽ đưa ông đến chỗ họ vui chơi thứ bảy và chủ nhật »

Ông ban dẫn đường của tôi đã đưa tôi đến Lumbini Park, một chỗ chơi của bình dân và cả quý phái nữa.

Lumbini Park là một bãi cỏ khồng hoa, cây, bao quanh một cái hồ rộng bằng hồ Hoàn Kiếm Hà-nội, dừa có cái gò cũng trơ trọi như thế.

Mỗi năm giờ chiều, trên bãi cỏ ấy đã mọc lên một rừng người rậm rạp, sắc sỡ.

Xe điện, xe ca đồ xuồng vô chừng là người. Đầu ông, áo Tây cổ đứng, quấn nhiều hoa màu. Đầu bà tóc cắt ngắn, y phục gọn gàng đậm.

Từng tốp thiếu nữ ngực nõi, khoe

mạnh, khoác tay nhau, leo lõi trong đám đông ; quay quanh hồ hết vòng ấy đến vòng khác, như để diễm những bọn trai cũng đang hết vòng ấy đến vòng khác diễm các cô nhã nhặn lượn bên mình họ. Những người ta cứ động hơn kéo nhau ra chỗ thưa để đá cầu, hoặc chuyền nhau những trái bóng xinh xinh, hoặc nhanh nhẹn bởi những thuyền nhỏ trên hồ.

Gió chiều phây phay quạt cho mọi người.

Hàng bâ sa số diều nhỏ sắc sỡ đủ màu là lá bay. Không khí đượm hương vị những món ăn lòa trên các hàng quầy đặt ngay vệ hồ. Không trung inh ôi tiếng cười nói và tiếng máy truyền thanh cỗ động cho hàng nội hóa.

Tung đoàn ô-tô quý phái nối đuôi nhau, liên tiếp lượn vòng ngoài. Họ như ngày cái vui trưởng giả, tìm đến đây để được chia sẻ cái thú đơn sơ của kẻ ít tiền. Cũng có người ngồi trong ô-tô đỡ bên đường, ăn những món có lẽ chỉ

đã họ mới thấy ngon miệng. Có bốn thắng thắn, mạnh bạo hơn, xuống xe, song song lăn vào đám bình dân đi lại.

Trong đám đông ấy, tôi hết sức ngạc nhiên khi thấy nhiều tốp người da trắng vui vẻ khoác tay người Xiêm, như lấy thế làm vinh dự...

Chủ nhật

Cái « họa Xiêm » mà người ta ngom ngòm lo ở Đông Pháp, tôi e bị phong đại.

Lấy bè ngoài ta xết, tôi coi nước Xiêm còn ngon ngang lầm. Sự nở mang trong nước kém Đông Pháp nhiều.

Ngày kính đô Vọng-cá, đường xá gấp ghèn, đi lại khó nhọc. Trừ nhà Chiếu bóng của người Xiêm, mấy tác phẩm kiến trúc lớn đều là khách sạn hay sở buôn của người ngoại quốc.

Sự buôn bán trong tay người Tàu và người da trắng. Những công trình kiến trúc to lớn như cầu Chao-Phra, nhà Chiếu bóng, sân Vận động, đều người ngoại quốc chủ trương mời xây nó.

Người ta nói : một phần lớn công quỹ đã hiến vào binh bị rồi, không

còn tiền để sửa sang đất nước.

Người ta lại bảo nước Xiêm ở trong tay các cường quốc. Một sự thật : bên cạnh chính phủ Xiêm, kèm những ngài cố vấn đại biền của từng cường quốc một.

Cái ngày nước Siam trở nên rất mạnh, chắc không xa. Nhưng cũng chưa phải là ngày mai.

Cả cái ngày người Xiêm muốn và có thể thay người Pháp ở Đông dương nữa.

Khi qua những đường Si Phaya, Prajadhipok, New, Rama VI... tôi thấy đất nước nhà tôi tôi hơn thế nhiều. Nhưng mà mai mai ở đất nước nhà tôi, tôi vẫn có cảm giác là một người khách.

Saigon đẹp, Hanoi đẹp. Cái đẹp ấy sẽ cảm động biết bao, sẽ phản khởi lòng người Annam biết bao, nếu nước Pháp đại lượng cho chúng tôi cảm giác là của chúng tôi đó.

Chiều nay đi coi chiếu bóng. Trong phòng chiếu phản đồng là người da trắng.

Trước khi tan, một bài quốc ca Xiêm nổi. Mọi người đều phảng dậy, lặng yên, kính cẩn trước hình vua Xiêm hiện trên màn ảnh. Bài ca hết. Mọi người về. Tôi trở ra với một tâm thần xao xuyến.

Thứ hai

Từ giã nước Siam, tôi ân hận đã trót tới đây. Một người thêm ngại, đổi khát, ai lại dẫn mình đến nơi bày những thức ngoan lành.

Trên xe hỏa đưa tôi về Aranya, trong óc tôi nỗi tiếc những hình ảnh tương lai rực rỡ.

4 giờ ruộng tối.

4 giờ rạng.

8 giờ xe hỏa, vài hang chui kèn Đông-pháp, không một người bình dân kiều Annam.

Xuống ga Aranya. Tôi lại gặp

ông y khoa bác sĩ bửa đì. Tôi muốn hỏi ngài xem có phải khám trước khi ra ngoài đất ngài.

Nếu ngài nghỉ minh đã thu mót ít vì trùng ở Vọng-cá, chắc ngài giữ lại, không cho mình về náo.

TÔ TÙ

Clinique

du Docteur

Vũ Ngọc Huỳnh
Lauréat de la Faculté
de Médecine de Paris

72, 74, 76, RUE AMIRAL SÉNÈS
NHÀ THƯƠNG SAU NHÀ RƯOU
Đô đè và chữa các
bệnh dân bà, trẻ con
GIÁM SỐ 600

HÔM Hạnh đến
trường dạy học thi
cải vải băng quấn
trên đầu dã thảo
ra rồi.

Hạnh không thấy đau, ngay từ buổi trở về huyền. Nhưng chàng có ý muốn ngâm ngầm giữ mãi cái vải băng dấu hiệu của bệnh chàng, của tai nạn vừa xảy ra và đã đưa chàng đến cách cái chết không bao xa. Bỏ nó ra là hết. Là sự lành mạnh. Là cái đời thường đã sống. Một cớ nữa mà có lẽ đó là cớ chính: Hạnh có chiêu lưu luyến với cái kỷ niệm của dồn dien « Kỷ niệm êm đềm, ám áp ». Hạnh không khỏi có tư tưởng áu yếm ấy mỗi khi rờ tay lên đầu.

Nhưng hôm qua Hạnh đến nơi cho thuốc để người khán hộ quấn lại băng, theo như lời dặn của ông thầy thuốc, thì người ấy bảo chàng sau khi ngâm nghĩa vết thương:

— Còn quấn lại gì làm nữa cho nặng đầu. Khỏi rồi!

Bất giác Hạnh nhắc lại, hỏi :

— Khỏi rồi !

Người khán hộ cho đó là một câu reo mừng. Sự thực đó chỉ là một lời kinh ngạc nhiễm vẻ thất vọng. « Khỏi rồi ! Chóng thế ư ! Một cái tai nạn, một sự nguy hiểm, trong có vài ba hôm đã mất hết dấu vết ? » Hạnh mỉm cười nghĩ tiếp: « Thế nào chả còn cái sẹo ». Và chàng hỏi người khán hộ :

— Cái sẹo có to không, ông ?

Người kia vạch tóc ở bên tai ra xem rồi nói :

— May ra không có sẹo. Mà nếu có cũng nhỏ và sẽ lẩn trong tóc, chả sao.

Hạnh bắt tay người khán hộ, buông râu ra vè. Tới cùng, chàng bỗng quay lại :

— Thưa ông, tôi xin cái băng.

Người khán hộ rút ngắn kéo, đưa cho Hạnh một cuộn vải thưa mỏi, phảng phất mùi éther, cái mùi huyền ảo của phòng dưỡng bệnh nơi dồn dien.

— Không, cái băng cũ cơ ạ... Đây rồi.

HẠNH

của KHÁI - HƯNG
(Tiếp theo)

Hạnh cúi xuống nhặt và xin một tờ giấy để ghi.

— Ông vứt cái băng bẩn ấy đi, dùng làm gì nữa. Thiếu gì băng mới. Đây tôi biếu ông.

Mắt Hạnh nồng bừng và Hạnh ấp úng :

— Giữ... kỷ niệm.

Người khán hộ đã quay ra hỏi một người đàn bà rách rưới vừa đến bên bàn giấy và như không lưu ý tới Hạnh nữa.

— Vậy ông cho tôi chỗ băng này ?

— Vâng, xin biếu ông.

Hạnh bắt tay một lần thứ hai, rồi di thẳng. Giữa đường chàng dừng lại giờ ra ngâm nghĩa năm vải băng cũ còn dính ít bông. Một cảm giác buồn phảng phất trong tam hồn chàng, một cảm

giác mơ màng như giấc chiêm bao. Và tự nhiên hiện ra trong ký ức Hạnh hình ảnh hai người đàn bà.

Thấy Hạnh vừa qua công trường, Quý, ông giáo lốp nhẹ chạy vội ra bắt tay hỏi :

— Noel toa chơi có thú không ?

Hạnh chưa kịp đáp, chàng vẫn có tình chậm chạp, nhất về ngôn ngữ — Quý đã tiếp luôn :

— Moa Réveillon & tinh, vui quâ... Mỗi người gõ có hai đồng má ruou thả cửa. Messe minuit vê, rồi thức suốt sáng.

Hạnh dăm dăm nhìn người bạn đồng nghiệp, vẻ mặt nghĩ ngợi :

— Toa có đạo dãy à, thế mà moa không biết.

— Không, moa có đạo đâu !

Quý vỗ vai Hạnh cười nói tiếp :

— Toa trưởng cứ phải có đạo mới chén được Réveillon ?
Hạnh lúng túng sợ Quý chế mỉm không biết gì. Chàng nói chúa :

— Đã cố nhiên là chén được. Nhưng sao toa lại đến nhà thờ Messe de minuit ?

Quý vẫn cười :

— Làm thế linh hồn moa cũng sẽ chẳng lên Thiên đường đâu mà sợ. Nhưng nghĩ Noel toa & luôn dày ư ?

Hạnh ngáp ngừng :

— Không... moa... đến chơi một người bạn.

Và chàng nghĩ thăm : « Thị ra mình ngã xe đạp, mình suýt chết nó vẫn chẳng biết gì hết ! Giá cứ đẽ nguyên cái băng mà đến trường...

Quý ghé tai Hạnh thì thầm :

— Con Lan lại trở về tinh rồi đây, toa ạ.

Hạnh giật mình, hỏi lại :

— Toa bảo gì cơ ?

— Con Lan mà toa thích ấy mà !

Mặt Hạnh tái đi, miệng Hạnh há ra. Quý cười hỏi :

— Toa quên Lan rồi ? Lan năm ngoài chúng mình đến hát..

Hạnh như vụt hoàn hồn :

— À !.. Moa lại cứ tưởng..

— Toa tưởng ai ?

— Không.., moa lại tưởng Lan nào kia.

Mấy lần Hạnh toan thuật câu chuyện gấp gô của mình. Giữ chôn trong lòng sự bí mật ấy, chàng luôn luôn thấy trí chàng rối loạn, tim chàng hồi hộp. Và chàng muốn nói tung ra cho hả. Nhưng chàng vẫn im lìm. Một là vì chàng nhút nhát bến lén, dù chỉ nghĩ đến một người đàn bà chứ đừng nói thuật chuyện đến người ta vời. Hai là vì chàng không muốn để bạn đồng nghiệp biết việc ngã xe. Xưa nay những việc riêng của chàng dù là một việc dữ dội có khiên được ai thương hại, hay phản hay cảm động dẫu ! Kè cho người ta i ghe, nhớ người ta lại lạnh lùng, thản nhiên, hay vu, cười nói dùa cợt thì mình còn ra sao... chỉ thêm khổ chịu, bức tức thêm mà thôi.

THÔI NHIỆT TÂN

KHANG KIỆN DƯỢC PHÒNG

THÔI-NHIỆT-TÂN của hiệu Khang-Kiện để sẵn trong mình để phòng khi bị trai nắng giờ giờ sẽ khởi.

Tân này rất là kinh tế tiện lợi và rất là chóng khởi. Giá mì gối là 0p.10

Lâu, Giang

Mắc lậu, tim-la, hạ-cam, bất cứ nặng, nhẹ, mới hoặc đã lâu, chỉ nên đến

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG

131, Route de Hué, 131 — Hanoi

sẽ được khôi rút nọc, chắc chắn như thế, thuốc dễ uống, bệnh đỡ ngay trong 6 tiếng đồng hồ. Lúc khôi bệnh nhân đã có cách thủ lấy. Nhận chữa khoán cả đàn bà, trẻ con. Thuốc lâu 0p.60 một hộp, Giang-mai 0p.70, Hạ-cam 0p.30.

ĐẠI-LÝ: Quang-Huy Haiduong, Mai-Inh 60-62 Paul Doumer, Haiphong, Ich-Trí 41 Rue du Marché Ninh-binh.

Hạnh thoảng nhớ lại một lần cùng Hân, — một bạn đồng nghiệp đã dỗi đi trường tĩnh — dạo chơi vùng quê. Bỗng chàng bị một con chó dớp trộm một miếng vào hắp chân rồi cúp đuôi cảm dầu chạy biệt. Vết thương chỉ hơi rộm máu, nhưng Hạnh kinh hoàng kêu thất thanh. Khi đã tĩnh tĩnh, chàng ngưng lên nhìn bạn, thấy người này vẫn thản nhiên không đổi sắc mặt và mỉm cười hỏi chàng :

— Có đau không ?

Hạnh lanh lẹm ném ra một tiếng :

— Không.

Chàng lấy khăn buộc chặt vết thương, rồi giơ tay bắt tay Hân, nói :

— Tôi phải về rửa *teinture d'iodine* mới được.

Người kia vẫn mỉm cười, đáp :

— Về thì cùng về.

Trên con đường phố huyên, Hân bình thản kề những sự nguy hiểm của nọc độc chó dại. Rồi bảo Hạnh :

— Nếu không bắt được con chó mà xem gan nó thì chịu, chả còn biết nó lành hay điên. Nếu nó điên thì phải tiêm ngay.

Hạnh, gọng lo lắng :

— Hơn hết là cứ tiêm phòng xa.

Hạnh nghĩ ngay đến cái phiền phải xin nghỉ về tiêm ở viện Pasteur Hà-nội. Thế rồi, chàng bỏ qua và vài hôm sau quên rằng mình đã bị chó cắn. Lười biếng và cầu thả vẫn là những cố tắt của Hạnh.

Nhưng cái vẻ mặt lạnh lùng của người bạn đồng nghiệp thì không bao giờ Hạnh quên được : « Ai cần gì mình, mình sống hay chết thì có can dự gì đến ai ! » Cái ý nghĩ bị người ta hắt hủi nhom từ thời thơ ấu, từ trong gia đình, một ngày một ấu sầu mãi vào tâm hồn Hạnh.

◆
Một hồi trống như đánh thức Hạnh.

Vào lớp. Tiếng thi thảo nói chuyện trên khắp các bàn, mặc dầu Hạnh đã thét tới ba lần

« silence ! » Bực mình, Hạnh trồ liều bốn trò nhỏ ở bốn bàn dày lớp : « Khuất ! Phi ! Can ! Hùng ! chép một trăm lần câu : « Tôi nói chuyện trong lớp. » Hùng bé nhất lớp, và không hiểu vì lẽ gì thường bị Hạnh ghét và mắng, có khi đánh nữa. Hùng đứng dậy mếu máo :

— Thưa thầy con có làm gì đâu ?

Hạnh nhảy từ bức gỗ xuống, sầm sầm tiến tới dày lớp và thét :

— Chết ! Thằng Hùng nó có nói chuyện không ?

Chết nỗi tiếng nghịch và hồn và bướng, đứng lên trả lời dõng dạc :

— Không ạ.

— A, ra thế !

Rồi chàng trở về bàn thầy giáo, rút khăn hít mũi.

Chết vẫn đứng hỏi to :

— Thưa thầy đã khỏi chưa ạ ?
Rồi ba, bốn trò hỏi tiếp cùng một câu ấy.

Hạnh cảm động, đáp :

— Cám ơn các anh, thầy khỏi rồi.

Chàng đưa mắt nhìn Đặng mím cười khẽ gật. Lần đầu chàng cảm thấy chàng yêu học trò. Và chàng tỏ tình yêu thành thực của chàng bằng cách xóa hết phạt.

Gì giờ là giờ đọc thuộc lòng. Chết chừng không thuộc bài và muốn kéo dài câu chuyện « ngã

hai chữ « vỡ đầu » vừa thoát ra. Quả thực có nhiều trò nhún nhúc và ri rầm nói chuyện với nhau. Sung sướng Hạnh kè luôn :

— Tôi ngất đi. May có.. ông Lâm cho khiêng đưa về dồn diều rồi mời dốc từ chữa chảy.

Một trò hỏi :

— Thưa thầy ông Lâm là ông chủ đồn diều ?

— Phải. Cái đồn diều đẹp quá. Cam tốt lạ, toàn giống cam Bồ-há, quả nào quả ấy to gần bằng cái bát ăn cơm một. Nhưng còn xanh chín nếu chín rồi thì thế nào ông Lâm .. cũng cho tôi một ít, ông hẹn ..

Hạnh bỗng ngừng lại, vì chàng cho rằng không nên đem những câu chuyện quá thân mật kể với học trò, nhất là vì chàng nhận thấy chổ nói dối của mình : sự thực thi không phải ông Lâm mà chính bà chủ đồn diều xinh đẹp đã hẹn cho chàng cam. Chàng vội lảng :

— Nhưng làm việc thôi.

Chàng nhìn đồng hồ nói tiếp :

— Chuyện nhảm phí mất giờ mướt phút !

Rồi mở sô ra gọi tên học trò. Đoạn đưa ngón tay trả quanh một vòng các ghế, chàng mỉm cười chỉ và gọi :

— Anh... Chết, đọc bài.

Chết đứng nói khẽ : « chết rồi ! khen mấy trò ngồi bên khóc khích cười. Nhưng hình như thầy giáo không biết gì hết nữa không biết cả rằng Chết nhìn sách mà đọc chứ không phải đọc thuộc lòng

Chàng trả nén dễ tính quá, cho sáu điểm. Và các học trò đọc sau dù ngáp ngứ cũng đều được điểm tốt cả.

(Còn nữa)

Khái-Hưng

Hạnh hầm hầm nhìn Chết, hỏi :

— Không ?

Chết nghiêm trang nhắc lại :

— Không ạ.

— Vậy ai nói chuyện ?

— Thưa thầy anh Bằng. Anh Bằng bảo anh Hùng : Hôm nọ thầy ngã xe đạp. Anh Đặng ra tinh gặp thầy đầu quấn băng chằng chịt.

Hạnh mỉm cười vờ vắn :

xe » cho hết giờ để khỏi bị gọi đọc, liền hỏi :

— Thưa thầy, thầy ngã ở đâu ạ ?

— Ở cuối giốc đồn diều ông Lâm.

— Thưa thầy cái giốc ấy dài lắm. Thầy có việc gì không ạ ?

— Tôi vỡ đầu.

Hạnh nhìn quanh một vòng lớp học, để xem công hiệu của

Kính mời lại ngay Mme Mai Phương dite Bảo-Cầm chỉ dùm trang điểm. **MUÔN TRANG DIỀM ĐẸP NGÀY HÔN**

Tóc dài, ruộm tóc đen, hung và bạc kim, tóc rụng, rụng lông, gầu, lông mì dài cong, chúng cá (khỏi bẩn, không còn vết thảm, không phát lại) nốt sần nơi mặt, đều giá 1p.00, 2p.00, 3p.00 một hộp — Tóc mọc, giàm má, sẹo, lông mày mọc thêm, vết son trầm đen, gầy, béo, nở vú (tròn đẹp mài) đều giá 2p.00, 3p.00 một hộp — Nốt ruồi, hột cơm, rắng trắng, nè da, hói nách 0p.50, 1p.00. một hộp. Trị da dán, nước nhò mắt đẹp sáng, đều giá 1p.00, 2p.00 một hộp — Thuốc trét đẹp lại tươi da, xanh tóc (uống) 2p.00, 3p.00 một hộp. — Dầu, dạo, kéo, Massoselin 20p.00 mặt nạ cao su. Máy uốn lông my 0p.90. Máy gọt bát chi — Rất dù dà sùm sác.

MỸ VIỆN AMY 26, Hàng Than — Hanoi

Mme Etienne Hà và Jeanne Lê chuyên nghiệp khoa trang điểm

Việc tuần lộc

(Tiếp theo trang 3)

Người mòng đã bắt đầu nỗi lòng kháng Nhật — Huyện cũng bị suy yếu vì không bao giờ được với Quảng-châu.

Người Corses & Hanoi biểu tình. — Chiều hôm 7 Décembre, chừng 100 người Corses & Hanoi đã họp nhau định kêu đến trước cửa lãnh sự quán Ý để biểu tình phản đối việc Ý muốn đòi lại đảo Corse. Vì có các nhà chức trách can thiệp nên họ đã giải tán.

Các công chức người Nam nghỉ dưỡng bệnh thì trong 3 tháng đầu được lĩnh cả lương, 3 tháng sau lĩnh nửa lương, còn 6 tháng sau chỉ được lĩnh một phần tư lương thôi.

Sang năm 1938, tỉnh Bắc Ninh sẽ đổi là thành phố; sẽ đặt nha Bốc lý và dân vé chợ như các thành phố khác.

Gia thuốc phiện mới đây đã tăng lên 20 đồng một cân, tóc là tăng thêm 12,5%. (Hộp 5gr. nay bán 80, 10gr. 1p 80, 20gr. 3p 60, 40gr. 7p 20, 100gr. 1p 80).

Về việc các công chức lương cũ bị thiệt thòi trong việc sửa đổi lương bông, ông Bùi quang Chiêu đại biểu Nam Kỳ tại Thượng hội nghị đã có

Hộp thư

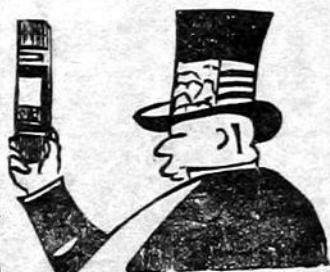
Th. T. (Hué) và T. Kh. L. (Chợ Bờ) — Xin cho biết địa chỉ.

Tôi mới dọn ra số 417, Route Bạch Mai, Hanoi.

Vậy ai viết thư cho tôi, xin gửi về địa chỉ ấy. TÂN DÂM
Nguyễn khắc Hiếu kinh

RƯỢU CHỒI HOA - KỲ

Các bà sinh nở muốn khi ra cữ, được đỗ da, thâm thịt, mạnh khỏe như thường, không lo té thấp, đi lại được ngay. Chỉ rao Rượu Chồi Hoa-Kỳ thì không lo ngại gì hết. Rượu Chồi Hoa-Kỳ này trị được nhiều chứng rất giỏi là: Sinh nở, té thấp, thè-thao, đau lưng, đau mimb, đầy bụng, đau bụng, chân tay mỏi mệt, tim thịt, sỏi gan, bị đòn, bị ngã chấn thương, đứt tay, cảm hàn, cảm thỷ, xoa đều khỏi bết, kiểm hiệu vô cùng. (Ai muốn mua xin cứ hỏi ở các nhà Đại-lý). Phòng Tích « CON CHIM » ở khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-kỳ, Cao-Mèn, Laos.

RƯỢU CHỒI HOA - KỲ
Hộp lớn: 150 grs brut: 5f00
Hộp nhỏ: 80 grs: 3f00

Muốn cho phở thông :

Gồng Trà Kha đã cho đồng-báo được mục đích sự thực, lại xiếc Việt-Nam tối 23-11-38, hàng mấy ngàn khán giả hoan nghênh mà lưỡng là sự mơ hồ huyền bí. Những nhát dao to bắn sắc chém vào người võ sĩ Vũ-Ôn hình như chém vào cao-su, không hề sảy sét. Ông Huyện Trưởng bị giết, giá học Gồng Trà-kha thì dù đến mười con dao bắn của cô Cúc cũng không việc gì.

Ở xa muốn học Gồng bằng cách gửi thư, xin gửi mandat ba đồng sẽ có đủ kinh bùa để học ngay.

VÕ SĨ ÔN CAM ĐOAN KHÔNG THÀNH TÀI XIN TRẢ LẠI HỌC PHÍ

Tại tòa báo DÂN CHÚNG mới dọn lại 120 bis Rue Chancœulme, Hanoi

THANH NIÊN HAM SỐNG VÀ KHỎE NÊN ĐỌC DÂN CHÚNG — mồ số 0p.05 — nửa năm 1p.20 — 1 năm 2p.40.

Thuốc

THƯỢNG - ĐỨC

15. PHỐ NHÀ CHUNG — HANOI

(Có chí-cục và đại-lý khắp các phố Hanoi và tỉnh Bắc-kỳ)

Nhà thuốc ta danh tiếng nhất bây giờ, thi chỉ có nhà thuốc Thượng-Đức, vì chủ nhân là ông Lê-ngoc-Vũ, Hiệu-trưởng trường Bắc-Nam Y-Học Hàm-thụ Học-hiệu, lúc nào cũng cung hết thầy các người trong ban khảo-cứu tận tâm nghiên cứu và thí nghiệm cổ kim, chế luyện thành những thuốc cao dan hoàn toàn: xem về mỹ-thuật thi chẳng kém gì thuốc Âu-Tây, nói về công dụng thi không thua gì thuốc Nhật-Bản. Thực là một nhà thuốc duy nhất ở nước ta hiện thời vậy.

Tại nhà thuốc Thượng-Đức có phòng khám các bệnh hiềm, có phòng riêng xem mạch cho đơn. Ai muốn dùng thuốc chén, hay mời dòn di xem bệnh ở đâu đều được cả, và một khi bệnh nhân nào tin chữa, nếu thuốc không có cao dan sẵn hợp vào bệnh mình, thi đều được chế riêng thuốc cho hợp bệnh, chữa đến kỳ khỏi mới thôi, tiền nong nhà thuốc không cần, miễn là được chữa khỏi một bệnh khó khăn nguy hiểm là được rồi.

Các tỉnh Bắc-kỳ và khắp thành phố Hanoi bây giờ, phố nào cũng có nhà bán thuốc Thượng-Đức, đỗ tó thuốc Thượng-Đức có tía nhiệm và cần cho quần-chúng là nhường nào. Rồi ta sẽ xem, bông cờ và bông biền nhà thuốc Thượng-Đức sẽ pháp phori và chói lọi cả ở hết thảy những thị quê và trong xứ Đông-dương.

Ở xa muốn hỏi bệnh xin định theo tem trả lời. Muốn mua thuốc gì, se gửi bằng cách tinh hóa giao ngan rất nhanh chóng. Thủ túc

THƯỢNG - ĐỨC — Hanoi

Poudre Tokalon

« PÉTALIA »

SURPRENANTE DÉCOUVERTE

D'UN CHIMISTE PARISIEN

SPECIALISTE DE BEAUTÉ

Une poudre de riz si fine et si légère qu'elle flotte dans l'air! Telle est la surprenante création d'un Chimiste Parisien.

C'est pourquoi la Poudre Tokalon s'étend si régulièrement et si uniformément, recouvrant la peau d'un fin voile de beauté presque invisible. Il en résulte une beauté paraissant parfaitement naturelle. Très différente, en son effet des poudres lourdes et démodées qui ne donnent qu'une apparence « maquillée », la Poudre Tokalon contient notamment de la Mousse de Crème qui la fait adhérer à la peau pendant 8 heures. Même dans un restaurant surchauffé, jamais votre visage ne nécessitera de « retouche » si vous employez la Poudre Tokalon. A la fin d'une longue soirée de danse, votre teint sera toujours frais et exempt de luisant.

AGENTS : F. Maron A. Rochat et Cie
45, Bd. Gambetta — HANOI

Ngài cần xem qua cho biết. Cái nguyên nhân khóc hại sinh ra trăm bệnh trong xứ Đông- Dương là chứng « TÁO BÓN » Ngài không tin ?

Này đây ! Hiện ngài đương mạnh lành ? Nhưng đương đại-
tiện của ngài thất thường, không thông ; Đường Tiêu-Tiên của
ngài vàng nóng ? Ấy là ngài đã bị chứng « TÁO BÓN » đang mờ
đường cho các chứng bệnh sắp đến nhũng-nhiều sức khỏe ngài đã

Ngài là người có bệnh ? chẳng hạn các chứng : Bón-huất, chói
nước, sốt rét rùng, ban-bach, ban-cua, da vàng bụng lớn, đau
bụng kiết lỵ, tức ngực, đau lưng, nhức mỏi, đầu nặng, đau mắt,
đau mũi, thái tai, lầu nhiệt, dài gắt, ung-xỉ yết-hầu, đau ruột, ỉa
máu, ghè ngứa ghè phong và trăm chứng khác do « TÁO BÓN »
mà ra nói không xiết, chỉ trừ ói là chớ nên dùng :

Trẻ em thi Cam-ban, Sái-chốc.

Phụ-nữ huyết nhiệt kinh kỳ bất túc hoặc không đều, bạch-dái,
da xanh. Ngài nên tin dùng hoàn thuốc :

Bác - ái Thần - linh - tě

là một hoàn thuốc đậm đàm bao tri tuyết-bình cho ngài một cách
chắc chắn và it tổn kém.

Bác - ái Thần - linh - tě

rất không-dụng cho đủ hạng người, từ giàu đến nghèo, nam-phu
lão-đu bịnh sơ phát hay kinh-niên đều dùng được.. Ai đã dùng
qua rồi cũng đều tăng cho cái tên :

« Vua thuốc bá - chứng ở viễn - đông »

Vậy ngài có cửa hàng hay không, ngài ở tỉnh hay ở quê, cũng
đều nên trú dễ trong nhà già-dụng rất tốt hoặc bán giúp rất có
lợi-nhiều.

Bán lẻ mỗi hộp... Op.80 — Mô hoàn... Op.20

Bịnh Ban-trái, cảm nhiệt hòn mê bất tỉnh, bịnh kinh phong,
bịnh đầu thống dùng :

Bác - ái Trần - châu - tán

thoát bịnh trong 15 phút. Khi lành mạnh lại dùng thêm THẦN-
LINH-TĚ, sau không tái phát. Mỗi gói Op 20.

Bán tại : BÁC - ÁI DUỐC - HÀNG

100, Bd TÙNG-BỐC-PHƯƠNG — CHOLON
và các nhà trùc các nơi :

NAM - KỲ : Nhơn — Hoàng xuân Nga, Saigon; Trương văn
Thái, Gia định; Trịnh văn Phước, Châu-dốc; Lê quang Diêu.
Đương-dông (Hà-liên); Nguyễn văn Thái, Rạch-giá; Tô vĩnh
Trường, Trà-vnh; Phạm ngọc Xinh, Cái-tần-thượng; Nguyễn
tấn Tôn, Bến-tre; Trần ngọc Ánh, Mỹ-phước; Nguyễn tấn
Chín, Tân-an; Trịnh kim Thinh, Sóc-trang; Phước hương Thái,
Thủ-dầu-một; Trần văn Túng, Tây-ninh; Trần văn Thuộc,
Biên-hò; Nam Cường, Mỹ-tho; Nguyễn văn Phải, Bà-rịa;
Đơn hoàng Đường, Cho-lon; Nguyễn thành Liễu, Vĩnh-long;
Phạm văn Trực, Gò-công; Bánh ngọc chiếu, Cần-thơ; Nguyễn
tấn Biện, Bạc-liêu.

TRUNG - KỲ : Nguyễn dinh Tuyêñ, Thủa Khánh, Nha-trang;
Thái-Lai-Tung-Thư, Thanh-hóa; Trần văn Thắng, Qui-nhon;
Nguyễn quỹ Tham, Đô-lương; Trần thị như Mân, Hoé; Tạ
ngọc lién, Quảng-ngãi; Trần Đế, Túy-bòa; Maison Chaowhwo,
Ninh-hò; Lê văn Cam, Ba-lat; và Trần Tuân, FaiFoo.

BẮC-KỲ : Maison Ich-Tri, Ninh-binh; Vũ kim Ngán, Lao-kay,
Trần gia Thug Phù-ly; Nguyễn thug Ngan, Cao-bằng; Nam-
Tân, Hải-phong; Trần văn Ra, Thái-binh; Vinh Sinh, Bắc-
ninh; An-Hà, Hà-nội; Lê công Thịnh, Thái-nguyên.

LAOS : Lê dinh Tỉnh, Vientiane; Nhật-nhật-Tân Thakbek;
Lé khắc Nhơn, Pakse; Nguyễn xuân Hoe Savannakhet; Nam-
Phuong, Pnom-penh.

Rentrée des classes

Vous trouverez à l'I.D.E.O. tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût du travail.

Articles « RECLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de Brouillon « RECLAME » 100 pages . . . . . 0\$12
Boîte de 100 copies quadrillées, beau papier 1.80

Ramotte de 100 — quadrillé multiple 1.00

Plumier laqué, couvercle chromos 1.05

Compas sur panoplica : 15 et 4 pièces . . . . . 0\$65 & 0.48

Compas plats nickelé reversible double usage 1.18

— — — en pochette : 2\$85 — 2.20 & 1.55

Écritoire scolaire 4 pièces pochette cuir 0.52

Catalogue des articles scolaires sur demande

L' I. D. E. O.

LIBRAIRIE - PAPETERIE — HANOI - HAIPHONG

Nước tiếng đồn !!!

Nhà thuốc "CON CHIM" có 6 thứ thuốc già-truyền
thần-dược nước tiếng đồn hay, ai dùng quo chỉ một
liều thấy rõ chịu hoặc khỏi ngay.

1: PHÒNG-TÍCH CON-CHIM: 0\$45
2: NGÀ-MƯỚC CON-CHIM: 0.25
3: MĀN - LY CON-CHIM: 0.15
4: NMIĒT - LY CON-CHIM: 0.15
5: THUỐC GHE CON-CHIM: 0.15
6: CHÍNH - KHÌ CON-CHIM: 0.04

KHẨP CÁC TỈM TRUNG, NAM, BẮC-KỲ VÀ CAO-MĒN, LĀO CÓ ĐAI-LY
VŨ-DÌNH-TÂN 1786 - Lachtray — Haiphong

Sứa

NESTLÉ

Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO TRẦU CỎ CHÍNH PHỦ PHÁP

Mỗi xíu không mất tiền quyền
sách dạy cách nuôi trẻ của
bác sĩ Vidal soạn ở hàng
NESILE, phố Paul Bert, số 55
HAIPHONG

Nên dùng các thứ trang sức
INNOXA

chè theo phương pháp khoa học dưới quyền kiểm soát của Bác sĩ chuyên môn.

LAIT INNOXA

MOUSSE INNOXA

Lau sạch da, đẹp da Kem hợp da thường, da khô một chai 1p.05 một lọ 0p.95

CRÈME NACRÉE

CRÈME ORGANIQUE

Kem hợp da bóng nhẵn Kem dưỡng chất làm trẻ da một lọ 1p.05 một lọ 1p.90

POUDRE INNOXA

Phấn INNOXA đánh không hại da một hộp 0p.85

các bà mẹ cần thay da đều mịn tươi trẻ

Bán tại các hàng bao chè tây và các cửa hàng to.
ĐẠI LÝ: INNOXA 35, Rue Jean Soler - HANOI

Đại-Bồ-Thân Phân-Thanh

THUỐC ĐẠI-BỒ CHỮA ĐỦ CÁC CHỨNG

BỆNH DO THẬN YẾU MÀ SINH RA

mỗi hộp : 1\$50

SỐ

8

TRONG HỘP NÓI RỘ CÁCH DÙNG VÀ
CÁCH KIÊNG TRONG KHI DÙNG THUỐC

Ở xa kẽ bệnh mua thuốc theo cách
linh hóa giao ngan

THUỐC CHÈ THEO PHƯƠNG PHÁP GIA TRUYỀN
LẠI DÀY CÔNG NGHIÊN CỨU CỦA NHÀ THUỐC

HỒNG-KHÊ

88, ROUTE DE HUẾ - HANOI

(trước cửa Chợ Hôm)

ĐÃ ĐƯỢC THƯỞNG BỘI TINH VÀNG VÀ BẰNG CẤP TÀI NĂNG

Thương vợ ta phải thương cách nào cho vợ biết ta là người thật thương vợ

Người biết thương vợ nếu có mua hạt kim cương cho vợ deo, cũng chưa phải là biết thương vợ. Thương vợ mua cho vợ một cái xe ô-tô hòm, chiêu di chơi mệt cũng chưa phải là biết thương vợ.

Người biết thương vợ, biết tội nghiệp cho vợ thì không lúc nào đáng thương hơn là lúc vợ có thai, mang nặng đẻ đau khổ sở trăm bề. Phận làm đàn ông cũng đáng tim cách nào cho vợ đẻ đỡ chút khổ. Cái khổ nhất là lúc vợ sinh đẻ. Ta nên nhớ mua cho vợ hai chai thuốc DUÔNG THAI hiệu NHÀNH MAI uống trước khi sinh. Uống được hai chai thuốc này rồi khi chuyển bụng, đẻ liền và dễ mau lâm không đau bụng chút nào. Đứa nhỏ sinh ra khỏi các bệnh sài, đẹn và không quặt queo. Thuốc này hay lạ lùng lắm, cho đến đẻ con so đứa bé lớn sinh cũng hết sức dễ dàng và cũng không biết đau bụng là gì.

Tôi vẫn biết việc sinh đẻ là hệ trọng. Nếu mòn thuốc hiệu NHÀNH MAI của tôi không thật hay, tôi làm quảng cáo nói dối, mang tội lớn và hiệu thuốc tôi không thể dừng vững được. Ai có dùng rồi cũng khen thuốc hay như thuốc tiên, vì uống nó khi sinh đẻ lạ thường và không ai ngờ được có một mòn thuốc hiệu nghiệm như vậy.

Thuốc có bán khắp Đông-pháp. Giá mỗi hộp 1p.00.

Tổng phát hành Bác-kỷ :

NGUYỄN - VĂN - ĐỨC

11. RUE DES CAISSES - HANOI

Đón xem

TIỂU THUYẾT THÚ NĂM sò 11 đã ra ngày 15 Décembre 1938

TẤT CẢ TRUYỀN NGẮN
TRONG MỘT SỐ BÁO

- Vẻ đẹp và nghệ thuật Trúc Đường
- Những giọt sương của lòng ta Phan Như
- Một buổi sáng (truyện ngắn) Nguyễn Bình
- Cảm động (truyện ngắn) Bạch Yến
- Ông lão bán cò (truyện ngắn) Xuân Khai
- Giữa cỏ - liêu (truyện ngắn) Yến Lan
- Mùa hứa hẹn Quốc Sỹ
- Chiếc áo len Cung Trọng Hưng

và
Bắt đầu đăng một truyện dài tình cảm,
Buồn như tang của PHẠM HUY THÁI

« Tình trong giấy lát »

Những mục cũ: HANOI ĐẸP, HANOI CINÉ, HANOI
HỌC SINH, HANOI VÀ HANOI của những tên quen:
Vũ Trọng Can, Nàng Lê, Kypa, Kralta, Đàm q. Thiên,
Em Oanh, cô Dao, Anh Thơ.

NHỮNG CUỘC THI MỚI của MÙA GIÒ LẠNH

Văn bản mỗi số 0\$07 Một năm 8\$50

Mua báo trả tiền trước, gửi về:

Imprimerie LÊ CƯỜNG

Prof.

Khanhson

86 JAMBERT
■ HANOI ■

Muốn

- 1) Vợ đẹp[con khôn,
- 2) Nhiều tiền lăm bạc,
- 3) Chánh hung gập cát,
- 4) Công danh tiên bước.

*thì gửi ngay thơ về cho Mtre
Khanhson 36 Jambert Hanoi.*

*Nhớ ký tên và biên tuổi “trà 9
hào mua ngàn phiêu cho khói mờ”*

Vị cứu tinh của các bệnh nhơn
HOA LIỀU và **PHONG TÌNH**

là

SƯU ĐỘC BÁ Ú'NG HOÀN sò I

*Chuyên trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bệnh
phong tình như : Lậu, Tim la, Dương mai
Hạch xoài, Cột khí, Sang độc v.v... chẳng luận
là lâu, mau, dày cho độc nhập cột đi nữa
thuộc SƯU ĐỘC BÁ Ú'NG HOÀN cũng tòng lời
gốc độc ra đứt tuyệt, khòi cản trừ càng
không hại sanh dục, không hành bệnh nhơn.*

Mỗi hộp uống 4 lần, giá 1\$50

Nhà thuốc **ÔNG-TIỀN**
11, Rue de la Soie, Hanoi